

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИН МӨӨНӨТҮНӨН МУРДА ШАЙЛООГО ИШЕНИМ ИНДЕКСИ

Социологиялык изилдөөнүн алкагында Фонд Кыргыз Республикасынын жарандарынын өткөн мөөнөтүнөн мурда президенттик шайлоого карата мамилеси жана айрым шайлоо процесстерине канчалык ишенери жөнүндө пикирлерин топтоду.

Бул баалоо өткөн шайлоону жарандардын көзү менен кароого мүмкүнчүлүк берет.

Фонд жөнүндө

“Жалпы иш” коомдук фонду – Кыргыз Республикасындагы ар түрдүү деңгээлдердеги шайлоолорго мониторинг жүргүзүү, жарандык билимдин деңгээлин жогорулатуу долбоорлорун ишке ашыруу, жарандардын өлкөнү башкаруу процесстерине активдүүрөөк катышуусуна жардам көрсөтүү үчүн түзүлгөн көзкарандысыз уюм.

Фонддун миссиясы - аралашуу, дискурс жана коомдук көзөмөлгө катышуу менен өлкөдө кабыл алынган чечимдердин сапатына таасир этүүчү мүмкүнчүлүктөрдү жарандарга түзүп берүүгө көмөктөшүү.

Бул коомдук пикирдин сурамжылоосу USAIDдин колдоосунда «Жалпы иш» коомдук фонду тарабынан ишке ашырылуучу «Кыргыз Республикасында шайлоолорго көз карандысыз байкоо жүргүзүү» долбоорунун шайлоочуларды окутуу компонентинин алкагында жүргүзүлгөн.

«Жалпы иш» КФнын командасы коомдук пикирдин сурамжылоосунун жыйынтыгы өлкөнүн жарандарына, ЖМКларга, саясий партияларга, жарандык коомдун институттарына жана чечимдерди кабыл алган жактарга алдыдагы шайлоолорго байланыштуу маанилүү маселелер жөнүндө маалымат берүүгө жардам берет деп эсептешет.

Кыскача резюме

Фонд алгачкы жолу ЕККУнун ДИАУБнун стандарттарына негизделген уникалдуу "Шайлоого ишеним индекси" сурамжылоону иштеп чыкты. Бул социологиялык изилдөөнүн алкагында Фонд Кыргыз Республикасынын жарандарынын Президентти мөөнөтүнөн мурда шайлоодон өткөнүнө жана айрым шайлоо процесстерине канчалык деңгээлде ишенери жөнүндө пикирин топтоду. Бул баа өткөн кампанияны жарандардын көзү менен кароого мүмкүндүк берет. Сурамжылоону "Жалпы иш" коомдук фонду 2021-жылдын 3-февралынан 13-февралына чейин жүргүзгөн.

Сурамжылоонун маалыматтары эки маанилүү суроолорго жооп берет:

- ✓ Эмне үчүн 2021-жылдагы президенттик шайлоого катышуу аз болду?*
- ✓ Шайлоо системасынын жараяндарына шайлоочулар ишенеби?

*Европадагы Коопсуздук жана Кызматташтык Уюмунун Демократиялык институттар жана адам укуктары боюнча бюросу

** 2017-жылдагы президенттик шайлоого салыштырмалуу, 2021-жылдагы кезексиз президенттик шайлоого шайлоочулардын активдүүлүгү 16,57% га азайган. БШКнын расмий маалыматтарына ылайык, 2021-жылы Президентти мөөнөтүнөн мурда шайлоодо шайлоочулардын акыркы келиши шайлоочулардын жалпы санынын 39,75% ын түзгөн, ал эми 2017-жылдагы президенттик шайлоодо ал 56,32% ды түзгөн.

Мөөнөтүнөн мурда президенттик шайлоо учурунда шайлоо процесстерине калктын ишеним индексин өлчөө үчүн Фонд **18 критерийди** иштеп чыкты:

1. Бардык талапкерлер каттала алышты
2. Талапкерлердин шайлоо фонддорунун кирешелери жана чыгымдары ачык-айкын
3. Бардык шайлоо укугу бар шайлоочулар добуш бере алышты
4. Талапкерлердин программалары менен таанышуу үчүн бардык шарттар түзүлгөн
5. Бардык талапкерлер шайлоочулар менен жолугушууга мүмкүнчүлүк алышты
6. Жалпыга маалымдоо каражаттарында үгүт иштерин жүргүзүү үчүн бардык талапкерлерге бирдей мүмкүнчүлүк берилди
7. Дебаттарда сөз сүйлөө үчүн бардык талапкерлерге бирдей мүмкүнчүлүк камсыздалды
8. Коркутуу, шайлоочуларга кысым көрсөтүү болгон жок
9. Талапкерлерди коркутуу, кысым көрсөтүү учурлары болгон жок
10. Байкоочуларга коркутуу, кысым көрсөтүү учурлары болгон жок
11. Агитаторлорго коркутуу жана кысым көрсөтүү учурлары болгон жок
12. Шайлоо комиссиялары өз алдынча жана ачык-айкын чечим кабыл алышты
13. Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды (АШКлар)
14. Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды (БШК)
15. Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды (укук коргоо органдары)
16. Добуш берүүнүн жашыруундуулугу сакталды
17. Добуш берүү күнү ачык-айкын жана бурмалоосуз өттү
18. Добуш берүүнүн натыйжалары шайлоочулардын эрк-ниетин чагылдырат

Кыскача резюме

Ар бир респондентке ушул 18 критерийди баалоо сунушталды.

Критерийлердин ар бири ишеним индексинин жардамы менен бааланган. Ар бир индекске жекече балл берилди, ага ылайык Индекс жүргүзүлдү.

- Толугу менен ишенем (1 балл)
- Көбүнчө ишенем (0,5 балл)
- Көбүнчө ишенбейм (-0,5 балл)
- Таптакыр ишенбейм (-1 балл)

Кыскача резюме

Изилдөөнүн натыйжалары көрсөткөндөй:

- Респонденттердин айтымында, мөөнөтүнөн мурда президенттик шайлоого катышуу деңгээлинин төмөн болушунун негизги себеби шайлоочулардын шайлоонун таза өтүшүнө ишенбестиги. Мындай пикирди респонденттердин 23% бөлүшөт. Дагы бир себеби, респонденттердин 21% №2 форма жоюлгандыктан шайлоочулар добуш бере алышкан жок деп эсептешет.* Ошол эле учурда респонденттердин 39%ы жооп берүүдө кыйынчылыктарды сезишкен же начар келүүнүн себебин билген эмес.
- Жалпысынан сурамжыланган респонденттер шайлоо системасынын жараяндарына **чынында** ишенишет. Бирок белгилей кетүүчү нерсе, бир дагы критерий жогорку ишеним индексине жетише алган жок. Мисалы, 18 критерийдин ичинен 7 критерийдин ишеним индекси болжол менен 0,5 болгон. Дагы 5 критерий бул көрсөткүчкө жете алган жок. Добуш берүүнүн жыйынтыктарында эң жогорку ишеним индекси табылып, 0,7 түздү, ал эми сурамжыланган калктын эң чоң ишенимсиздиги -0.02 индекси бар талапкерлердин шайлоо фонддорунун кирешелери жана чыгымдары менен шартталган.**

*[Форма 2](#). Кыргыз Республикасынын Президентин шайлоону, КР Жогорку Кеңешинин депутаттарын шайлоону жана референдумду өткөрүүнүн жүрүшүндө шайлоочунун иш жүзүндө келген жери боюнча шайлоо дарегин алмаштыруу үчүн берилет. Бир аймактын ичинде шайлоо дарегин көрсөтүүгө жол берилбейт.

**Индекстин шкаласы: *Мен толугу менен ишенем (1 балл), Мен чынында ишенем (0,5 балл), Мен чынында ишенбейм (-0,5 балл), Мен таптакыр ишенбейм (-1 балл).*

Кыскача резюме

Изилдөөнүн натыйжалары көрсөткөндөй:

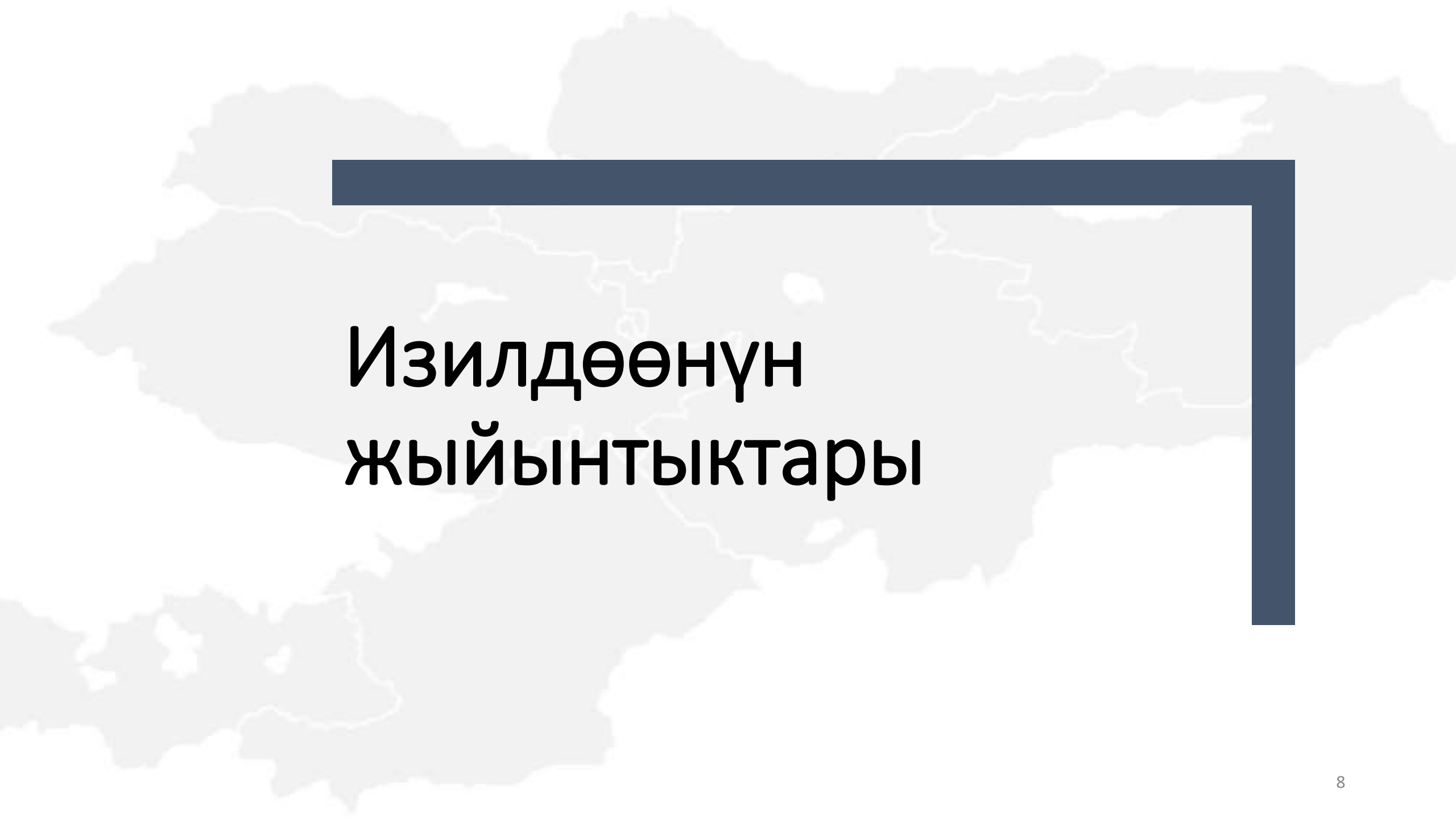
- 0,5 балдан өтө албаган 5 критерийдин ичинен респонденттер добуш берүүгө катыша алган шайлоочулардын бардыгы тең добуш бере албагандыгын; талапкерлердин программалары менен таанышуу үчүн бардык шарттар түзүлгөн эместигин; бардык талапкерлердин шайлоочулар менен жолугушууга мүмкүнчүлүгү болгон жоктугун; бардык талапкерлерге жалпыга маалымдоо каражаттарына жана теледебаттарда чыгып сүйлөөгө бирдей мүмкүнчүлүк берилген эместигин белгилешти.
- Адатта, шаар тургундары көбүнчө күмөн санашат, ал эми айылдыктар шайлоо процесстерине көбүрөөк ишенишет. Шайлоодо шаардыктарга караганда айылдыктар алда канча активдүү добуш бериштерин белгилей кетүү керек. Орто эсеп менен алганда, республикалык маанидеги Бишкек жана Оштун шаарлардын жашоочулары шайлоо процесстерине башкалардан аз ишенишет. Бул ушул шаарлардагы маалыматтын жеткиликтүүлүгүнө жана демографиялык курамга байланыштуу болушу мүмкүн.

"2021 КР Президентин мөөнөтүнөн мурда шайлоодо ишеним индексинин" кыйла кеңири маалыматтарын графиктен тапсаңар болот.

Кыскача резюме

Айрым тыянактар:

- Сурамжылоонун маалыматтары көрсөткөндөй, шайлоо процесстеринин ачыктыгын, айрыкча, шайлоо фонддорунун кирешелеринин жана чыгашаларынын ачык-айкындуулугу талап кылынат. Ушуга байланыштуу, талапкерлердин жана саясий партиялардын шайлоо фонддорунун каражаттарынын кыймылынын ачык-айкындуулугун камсыз кылуу сунуш кылынат.
- Ошондой эле, талапкерлердин маалымат аянтчаларына жана электорат менен баарлашууга бирдей мүмкүнчүлүгү тууралуу маселени кароо зарыл.
- Шайлоочуларды каттоо жана тизмелерди түзүү процесси өзгөчө көңүл бурууга арзыйт. Бул процесстер бардык шайлоочулар добуш берүү мүмкүнчүлүгүнө ээ болгудай түзүлүшү керек.
- Талапкерлердин/саясий партиялардын программалары менен таанышуу үчүн шарттарды түзүү бөлүгүндө программанын жеткиликтүүлүгүн жакшыртуу жана аны жайылтуу боюнча иштер аткарылышы керек. Жарандар арасында жарандык жана саясий жоопкерчиликти калыптандыруу зарыл. Талапкерлердин жеткиликтүү программалары чечим кабыл алууда жарандардын түшүнүктүүлүгүн жогорулатуучу каражаттардын бири болуп саналат.
- Мындан тышкары аймактарда жарандык агартуу боюнча иштерди күчөтүү зарылчылыгы бар, бул жарандардын шайлоо процесстери жана жалпы шайлоо тутуму жөнүндө кабардар болуусун кыйла жакшыртат.

Изилдөөнүн жыйынтыктары

2021-жылкы Кыргыз Республикасында мөөнөтүнөн мурда президенттик шайлоодо шайлоочулардын катышуусу:

39,75 %

- **2021-жылы** Кыргыз Республикасынын Президентин шайлоодо катышкан шайлоочулардын жалпы санынын катышуусу

56,32%

- **2017-жылы** Кыргыз Республикасынын Президентин шайлоодо катышкан шайлоочулардын жалпы санынын катышуусу

2017-жылдагы президенттик шайлоого салыштырмалуу, 2021-жылдагы мөөнөтүнөн мурда президенттик шайлоодо жарандардын катышуусу

16,57%га

азайган.

Телефондук сурамжылоо "Жалпы иш" коомдук фонду тарабынан 2021-жылдын 3-февралынан 13-февралына чейин жүргүзүлгөн.

Кыргызстандыктардын ою боюнча 2021-жылдын 10-январында өткөн президенттик шайлоого шайлоочулардын аз катышуусунун себеби эмнеде?

Телефондук сурамжылоо "Жалпы иш" коомдук фонду тарабынан 2021-жылдын 3-февралынан 13-февралына чейин жүргүзүлгөн.

Сиздин оюңуз боюнча, кандай себептерден улам, мөөнөтүнөн мурда президенттик шайлоого көп адам катышкан жок?

2021-жылдын 10-январында өткөн мөөнөтүнөн мурда президенттик шайлоого карата калктын жалпы орточо ишеним көрсөткүчү:

0,47

– Өлкө боюнча Ишеним индексинин орточо көрсөткүчү ишенбөөчүлүккө караганда ишенимге көбүрөөк ыктайт.

0,56

Жалал-Абад облусунун респонденттери, башка региондордогу респонденттерге салыштырмалуу, ишенбестикке караганда ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,30

– Бишкек шаарынын респонденттери ишенимге жакын, бирок бул көрсөткүч башка региондордун респонденттерине салыштырмалуу эң төмөн.

0,52

– Айыл тургундары толук ишенимге умтулган респонденттер көп.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Эксперттердин пикири: кандай себептер боюнча, президентин мөөнөтүнөн мурда шайлоого көп адам катышкан жок?

Эксперттердин айтымында, бир нече негизги факторлорду бөлүп кароого болот, алар президентин мөөнөтүнөн мурда шайлоого катышпагандыктан, нааразычылык маанайын билдиришти:

1. Калк шайлоого ишенбөөчүлүк жана көңүл калуу сезимин көрсөтүп жатат. Ушундай эле маанай саясий аренада пайда болгон адамдарга болгон ишенбөөчүлүктөн улам байкалат. Ошондой эле, көпчүлүк шайлоочулар шайлоого катышууну акылсыз деп эсептешкен, себеби белгилүү бир талапкердин жеңиши жөнүндө алдын ала билген.

2. No2 форманын жокко чыгарылышы да президентин мөөнөтүнөн мурда шайлоого катышуучулардын аз келишинин негизги себептеринин бири болуп калды, ошол себептен республикалык маанидеги Бишкек жана Ош шаарларында жашаган, аймактарда жашоого уруксаты бар көптөгөн ички мигранттар добуш бере алышкан жок.

Самар Сыргабаев – социолог.

«Шайлоого ишенимдин төмөндүгү. Айрыкча Бишкек шаарында шайлоочулар саясий аренадагы адамдарга ишенбөөчүлүктөн улам шайлоодон түңүлүштү. Көпчүлүк добуш бере алышкан жок, анткени No 2 форма жокко чыгарылды. No 2 форма жоюлгандыгына байланыштуу борбор аймагында жашаган көптөгөн ички мигранттар добуш бере алышкан жок. Ак-Өргө жаңы конушунда гана 80 миңден ашуун ички мигранттар жашайт»

Таттыбубу Эргешбаева - юрист

«Бизде ар дайым өтө чоң катышпоочулук болгон. Төмөнкү шайлоого катышуу No2 форманын жокко чыгарылышына байланыштуу болгонун тана албайбыз. Көпчүлүк ушундан улам добуш бере алган жок. Мисалы, менин ата-энем Жалал-Абадда каттоодо турушат, ошондуктан алар шайлоого бара алышкан жок.»

Эксперттердин пикири, кандай себептерден улам президентин мөөнөтүнөн мурда шайлоого көп адам катышкан жок деп жатышат?

Эмиль Джураев – саясат таануучу

«Биринчиден, бул бир гана талапкердин талапкерлиги боюнча референдум сыяктуу болду. Жана шайлоочулардын эң түрткү берген бөлүгү дал ушул талапкерди колдогондор болду. Экинчи жагынан, No2 формасын жокко чыгаруу фактору көпчүлүккө катталган жерге барып добуш берүүгө мүмкүнчүлүк берген жок. Президенттик шайлоонун кыш мезгилине туура келген фактору дагы бар жана бул добуш берүүгө катышуу жагынан добуш берүү үчүн келүү процесстерине таасирин тийгизет.»

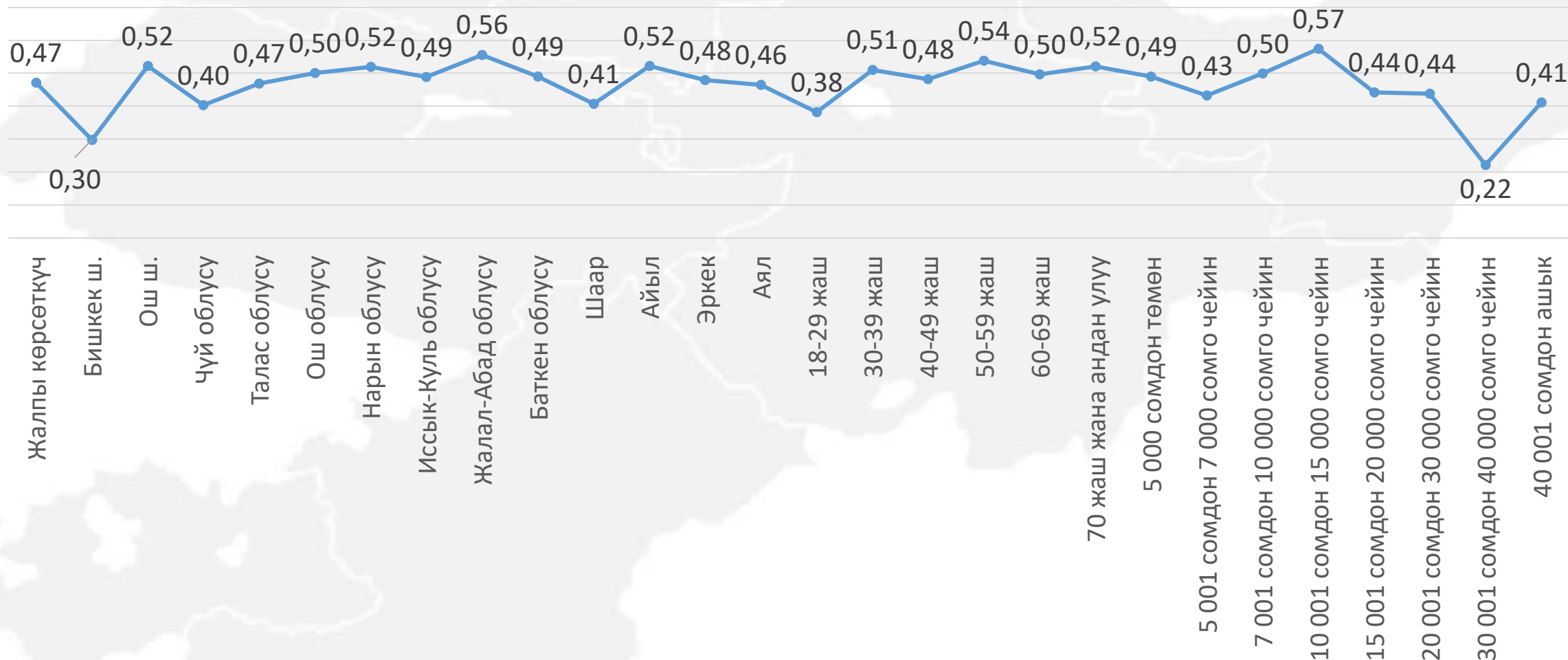
Медет Тулегенов - саясат таануучу

«Бир талапкердин үстөмдүгү кандайдыр бир деңгээлде шайлоочуларга жана шайлоочулар добуш берүүнү же бербөөнү чече албай калган кырдаалга таасир этти. Бул талапкердин оппоненттери, эгерде бардыгы алдын ала аныкталган болсо, анда добуш берүүнүн эмне кереги бар деп ойлошкон. Өлкөдө эмне болуп жаткандыгын жана таптакыр ким үчүн добуш берүүгө арзый тургандыгын түшүнө албаган калктын бир бөлүгү дагы болду. Бир жагынан, алар ачык-айкын фаворитти жактырышкан жок, бирок өз кезегинде, кайсы талапкерге добуш берерин да аныктай алышкан жок.»

N=1203

Шайлоо системасынын процесстерине калктын ишеним индекси

Орточо ишеним индекси

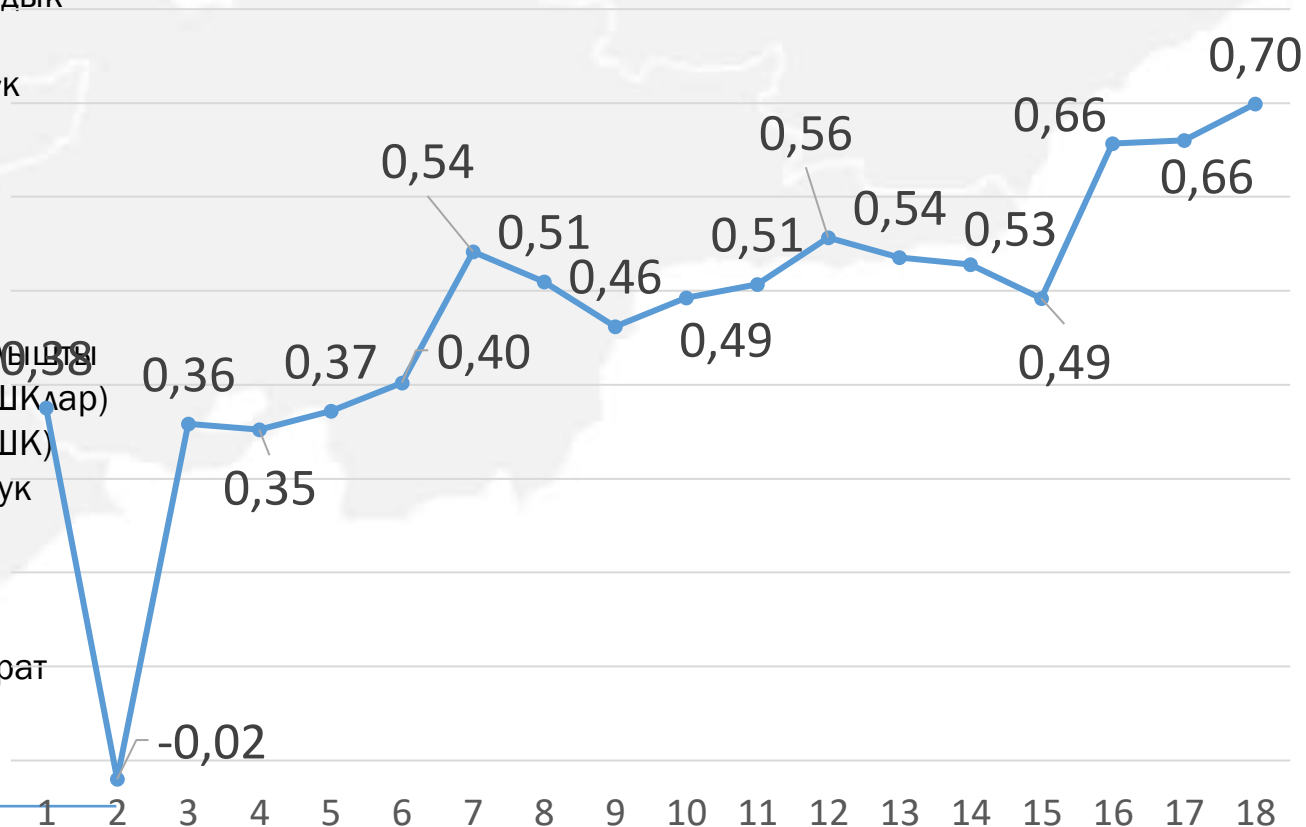
Шайлоо системасынын процесстерине калктын ишеним индекси

1. Бардык талапкерлер каттала алышты
2. Талапкерлердин шайлоо фонддорунун кирешелери жана чыгымдары ачык-айкын
3. Бардык шайлоо укугу бар шайлоочулар добуш бере алышты
4. Талапкерлердин программалары менен таанышуу үчүн бардык шарттар түзүлгөн
5. Бардык талапкерлер шайлоочулар менен жолугушууга мүмкүнчүлүк алышты
6. Жалпыга маалымдоо каражаттарында үгүт иштерин жүргүзүү үчүн бардык талапкерлерге бирдей мүмкүнчүлүк берилди
7. Дебаттарда сөз сүйлөө үчүн бардык талапкерлерге бирдей мүмкүнчүлүк камсыздалды
8. Коркутуу, шайлоочуларга кысым көрсөтүү болгон жок
9. Талапкерлерди коркутуу, кысым көрсөтүү учурлары болгон жок
10. Байкоочуларга коркутуу, кысым көрсөтүү учурлары болгон жок
11. Агитаторлорго коркутуу жана кысым көрсөтүү учурлары болгон жок
12. Шайлоо комиссиялары өз алдынча жана ачык-айкын чечим кабыл алышты
13. Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды (АШКлар)
14. Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды (БШК)
15. Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды (укук коргоо органдары)
16. Добуш берүүнүн жашыруундуулугу сакталды
17. Добуш берүү күнү ачык-айкын жана бурмалоосуз өттү
18. Добуш берүүнүн натыйжалары шайлоочулардын эрк-ниетин чагылдырат

Индексин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

Шайлоо системасынын процесстерине калктын ишеним индекси

■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Бардык талапкерлер каттала алышты. Калктын ишеним индекси:

0,38

– Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттер ишенбестикке караганда ишенимге көбүрөөк ыкташарын көрсөттү

0,42

– Жеке ишкерлер арасында көбүрөөк ишеним байкалат

-0,7

– Иш-аракеттерин атоодон баш тарткан респонденттер ишенимге караганда ишенбөөчүлүккө көбүрөөк кабылышат

0,11

– Студенттер арасында ишенимдин эң төмөнкү деңгээли байкалат

0,53

– Жалпысынан 20 миң ден-30 миң ге чейин кирешеси бар респонденттер ишеним артууга жакын экендигин көрсөтүштү.

·Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Шайлоо тутумунун процесстери жөнүндө калктын маалымдуулугу боюнча эксперттердин пикири

Эксперттердин айтымында, шайлоо процесстери жөнүндө адамдардын көпчүлүгү үстүртөн кабар алган. Калктын маалымдуулугу тандоо, талапкерлердин тизмеси жөнүндө билгендери менен чектелет, алар шайлоо участогуна келип добуш берүүнү билишет. Эксперттер БШК талапкерлер катталгандан баштап, добуш берүү күнүнө чейин калкты шайлоо процесстери жөнүндө кабарлоо керек деп эсептешет. Бардык шайлоо процесстери жөнүндө калктын маалымдуулугу калктын шайлоо тутумуна болгон ишеним деңгээлин жогорулатууга жардам берет. Калктын кыйла көп бөлүгү шайлоо процесстери жөнүндө салыштырмалуу үстүртөн маалымдалгандыгына байланыштуу, ишеним индекси жогорку көрсөткүчкө жете алган жок.

Эмиль Джураев – саясат таануучу

«Көпчүлүк адамдар үстүртөн билишет. Шайлоо болуп жаткандыгын, алардын өтүп жаткандыгын билип, талапкерлердин тизмесин билип туруңуз.»

Медет Тулегенов – саясат таануучу

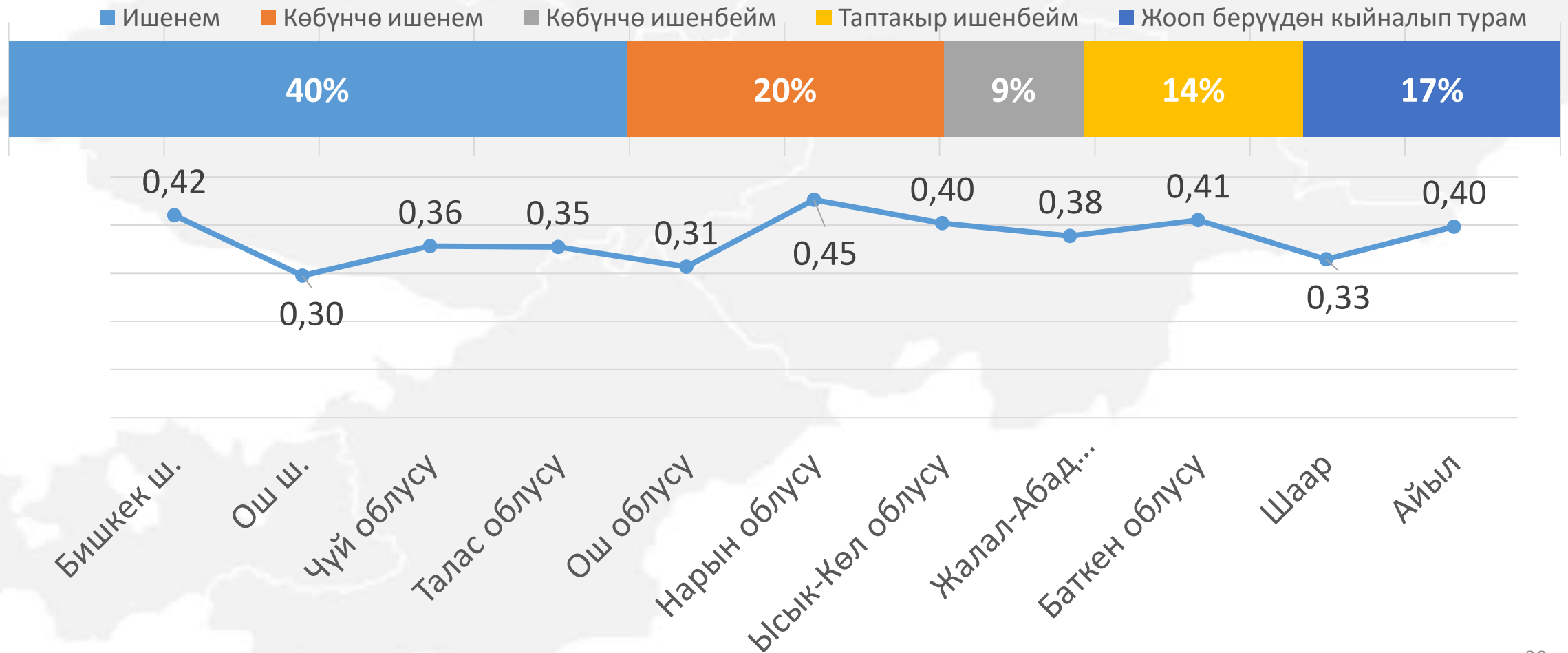
«Шайлоо процесси жөнүндө кабардар болуу техникалык нюанс. Калкты маалымдоо үчүн БШК тарабынан конкреттүү өнөктүктүн жоктугу калк арасында маалымдуулуктун жетишсиздигинде белгилүү ролду ойнойт ".

Бардык талапкерлер каттала алгандыгына элдин ишеним индекси

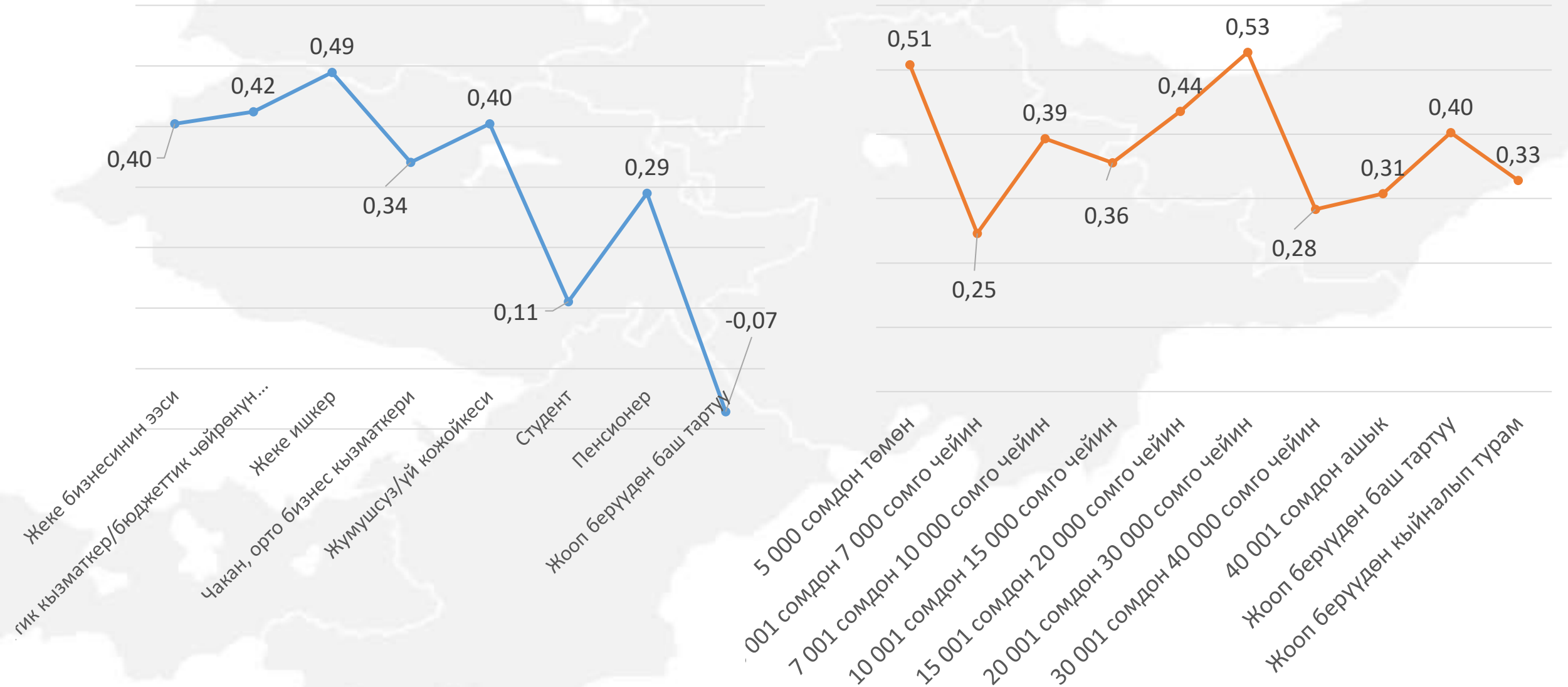
Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

Бардык талапкерлер каттала алгандыгына элдин ишеним индекси

ТАЛАПКЕРЛЕРДИН ШАЙЛОО ФОНДДОРУНУН КИРЕШЕЛЕРИ ЖАНА ЧЫГЫМДАРЫ АЧЫК-АЙКЫН. КАЛКТЫН ИШЕНИМ ИНДЕКСИ:

-0,02 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттер ишенимге караганда ишенбөөчүлүккө жакын экендигин көрсөттү

Ишенимдин терс көрсөткүчтөрү Бишкек (-0,16) жана Ош шаарларында (-0,13) респонденттердин арасында болгон.

0,13 – Башка региондорго салыштырмалуу, Нарын облусунун жашоочулары ишенбестикке караганда, ишенимге бир аз көбүрөөк ыкташат.

-0,27 – Студенттер ишенимге караганда ишенбөөчүлүккө жакын

0,20 – Өз бизнесинин ээлеринин арасында позитивдүү баалоолор дагы байкалат.

·Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Бардык талапкерлер каттала алды деген эксперттик корутунду

Эксперттердин айтымында, айрым талапкерлер өзүлөрүн каттоодо бир топ кыйынчылыктарга туш болушкан. Эксперттердин айтымында, бул кадимки процесс, көйгөйлөрдүн арасында кол топтоо, шайлоо күрөөсүн төлөө, керектүү документтерди чогултуу ж.б.

Самар Сыргабаев – социолог

«Менин ой-пикирим боюнча, шайлоого катышуу ниетин билдирген жарандар көйгөйсүз каттоодон өткөн, бирок андан кийин документтерди текшерүүдөн өтө албай калышкан. Талапкерлердин айрымдары саясий кадыр-баркты орнотууга ачык катышты.»

Таттыбубу Эргешбаева - юрист

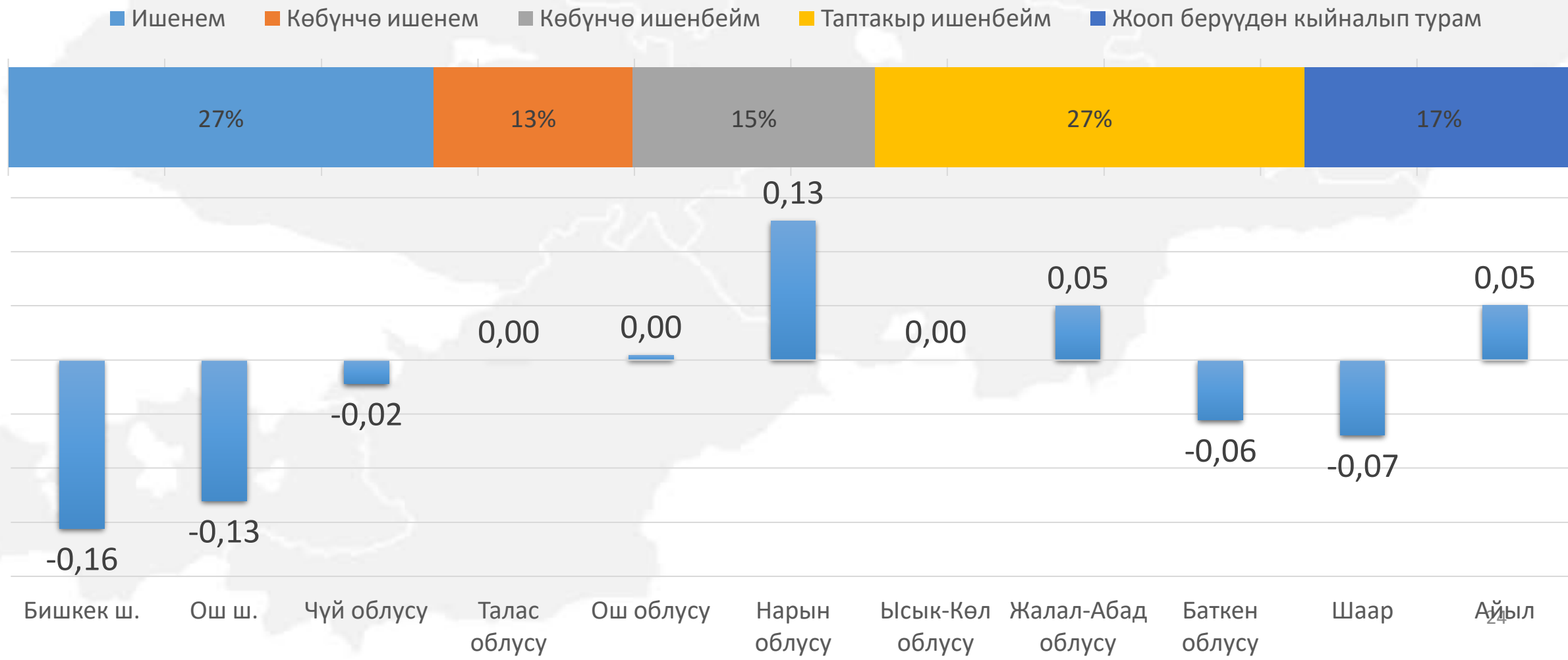
«Ооба, көйгөйлөр болгон. Бир талапкердин кыргыз тилин билбегендиктен каттала албайм деген видеосу тараган. Жалпысынан каттоодон өтүү жакшы болду. Президенттикке талапкерлер көп болбошу керек деп эсептейм. Алар үчүн шайлоо босогосу жана талаптары күчөтүлүшү керек. 60 талапкердин катталуусу зарыл эмес, 2.3 талапкер жетиштүү. Бул президенттикке талапкерлерди тандоонун татаал системасы болушу керек.»

Талапкерлердин шайлоо фонддорунун кирешелери жана чыгашалары ачык-айкын экендигине калктын ишеним индекси

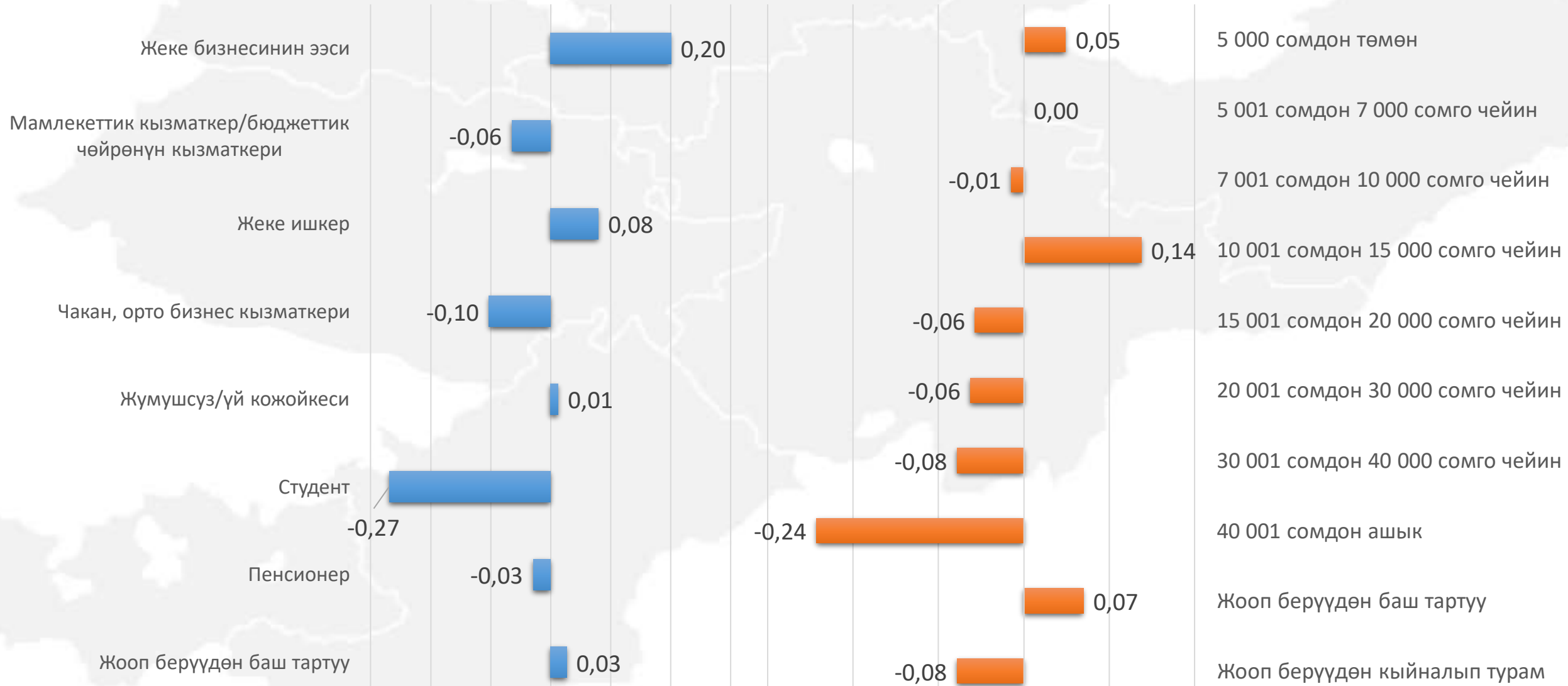
Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

Талапкерлердин шайлоо фонддорунун кирешелери жана чыгашалары ачык-айкын экендигине калктын ишеним индекси

Талапкерлердин шайлоо фонддорунун кирешелери жана чыгашалары ачык-айкын деген эксперттердин пикири

Эксперттердин айтымында, талапкерлердин кирешеси менен чыгашасы жалпысынан ачык-айкын болгон, анткени документалдуу далилдер бар болчу. Бирок, эксперттер бул шайлоодо шайлоо фонддорунун каржылык теңсиздиги болду деп эсептешет. Ошондой эле бир талапкердин күчтүү саясий таасири мамлекеттик имараттарды ижарага алууда административдик ресурстар колдонулгандыгына алып келди.

Калктын пикири боюнча, шайлоо фонддорунун чыгымдары жана кирешелери ачык болгон жок.

Таттыбубу Эргешбаева - юрист

«Ооба, алардын документтештиргенинин бардыгы ачык-айкын болду деп ойлойм. Чыгымдын айрым бөлүктөрү болгон. Бирок мен ар дайым бюджеттин ачык эместигинин боштугу бар деп эсептейм, жылкылар белекке берилгенде, мамлекет убактылуу пайдаланууга жер бөлүп берет жана бул үчүн ижара акысы төлөнбөйт. Спорт сарайы каралган, аймактарда клубдар каралган. Бул административдик ресурстарды пайдалануу. Менин оюмча, административдик ресурс болбошу үчүн, ушул процесстерди оптимизациялоо жөнүндө ойлонуу керек.»

Эмиль Джураев- саясат таануучу

«Чыгымдар боюнча отчет берүүгө милдеттенмелер жана талаптар бар. Киреше булактарын көрсөтүү же жарнамалык чыгымдарды ким төлөгөндүгү үчүн өзгөчө катуу талаптар. Ошол эле учурда, жарыяланган суммалар көпчүлүк талапкерлердин иш жүзүндөгү чыгымдарынын бир бөлүгү гана экендиги жөнүндө кеңири түшүнүк бар. Албетте, талап кылгандардын арасынан катуу талап кылгандар болгон. Чындыгында, шайлоо фонддорунун каржылык теңсиздиги өткөн шайлоодо дагы бир маанилүү жагдай болду. Көптөгөн талапкерлер бир негизги талапкерден олуттуу түрдө артта калышты.»

Шайлоо укугу бар бардык шайлоочулар добуш бере алышты. Калктын ишеним индекси:

0,36 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттердин көбүрөөк ишенээрин көрсөттү.

0,77 – Билим деңгээлин атоодон баш тарткан респонденттер ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,23 – Бишкек шаарындагы респонденттердин арасында аз позитивдүү мамиле байкалат.

0,56 – Калган респонденттердин арасынан өз бизнестери барлар көбүрөөк ишеним көрсөтүшөт.

0,56 – Кирешеси 5000 сомдон аз респонденттер башкаларга караганда көбүрөөк ишенишет.

·Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

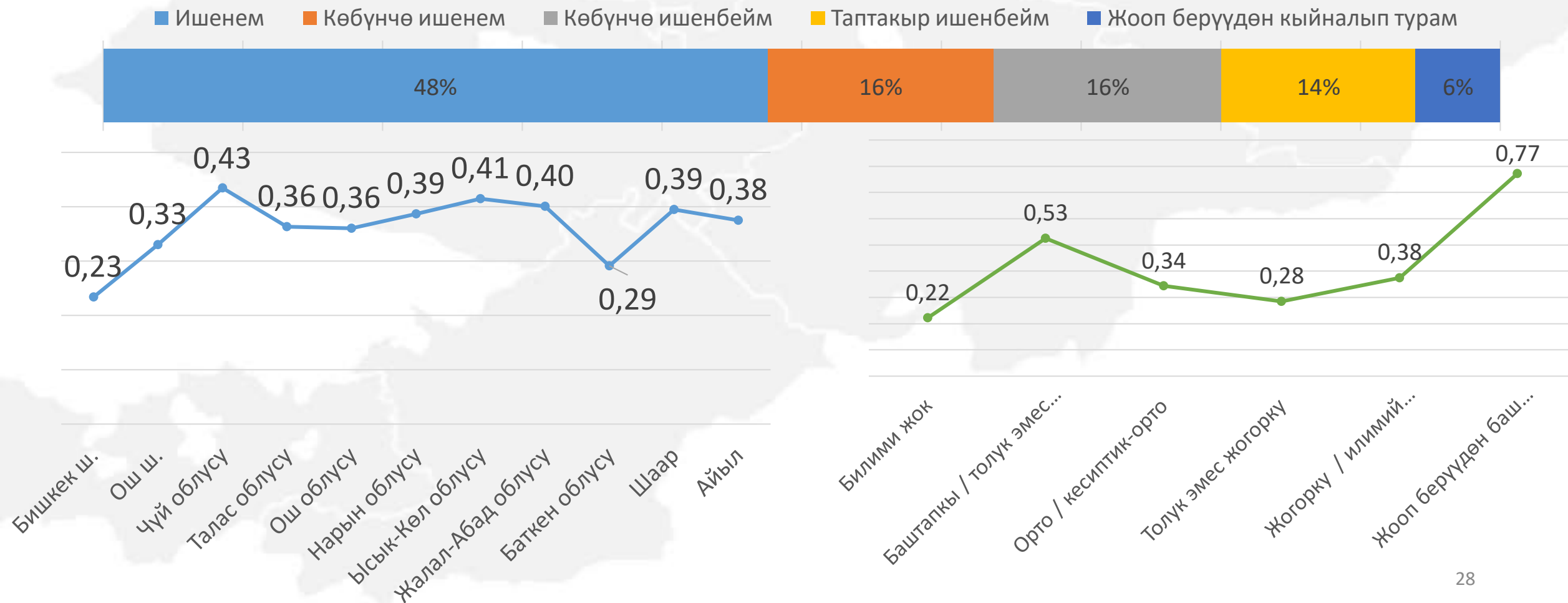
Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Бардык укугу бар шайлоочулар добуш бере алышкандыгынын калктын ишеним индекси

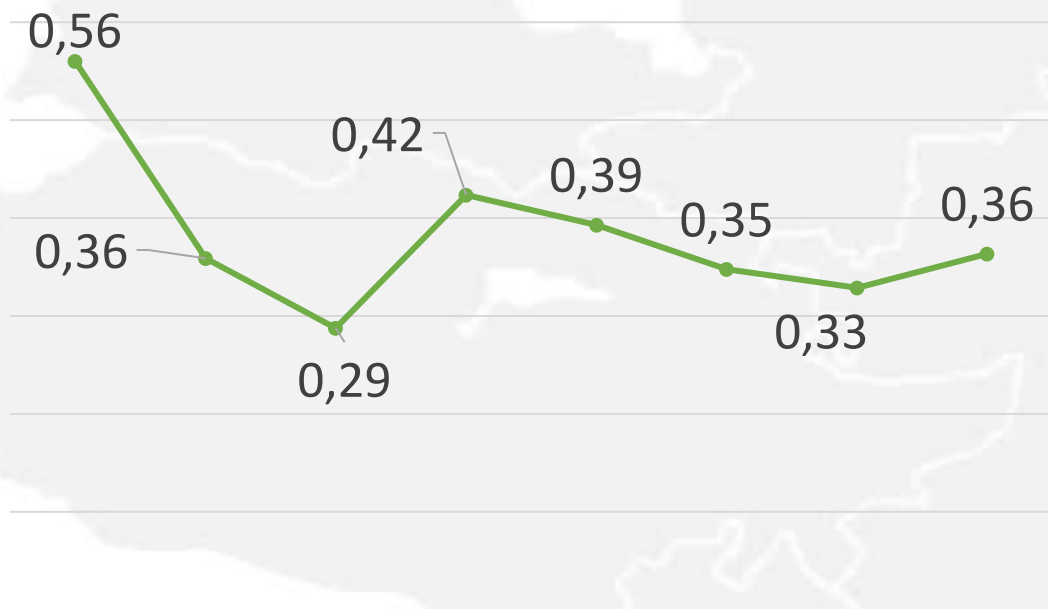
Индексин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

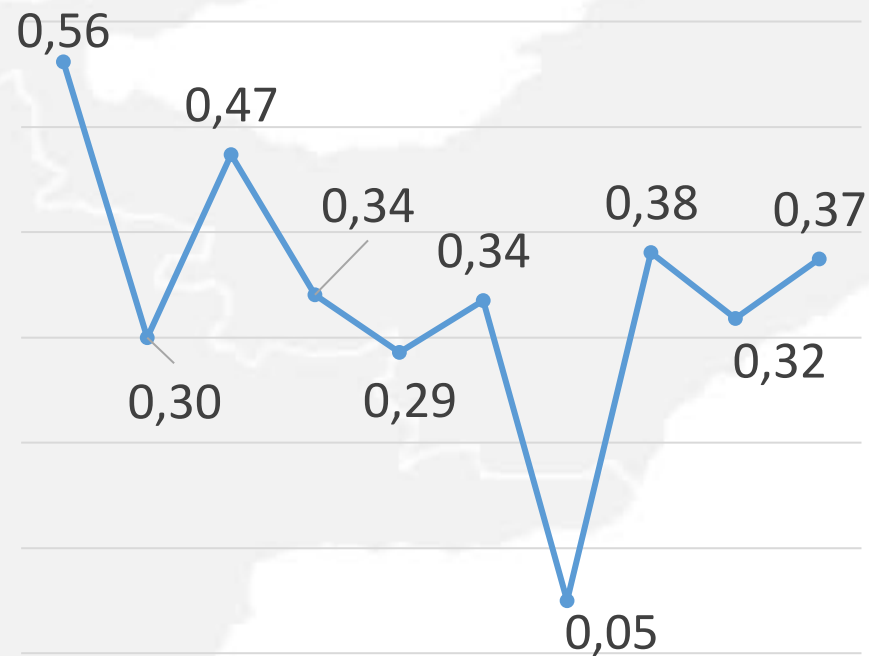
Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

Бардык укугу бар шайлоочулар добуш бере алышкандыгынын калктын ишеним индекси

Жеке бизнесинин ээси
Иш кызматкер/бюджеттик чөйрөнүн...
Жеке ишкер
Чакан, орто бизнес кызматкери
Жумушсуз/үй кожойкеси
Студент
Пенсионер
Жооп берүүдөн баш тартуу

5 000 сомдон төмөн
7 001 сомдон 10 000 сомго чейин
10 001 сомдон 15 000 сомго чейин
15 001 сомдон 20 000 сомго чейин
20 001 сомдон 30 000 сомго чейин
30 001 сомдон 40 000 сомго чейин
40 001 сомдон ашык
Жооп берүүдөн баш тартуу
Жооп берүүдөн кыйналып турам

Бардык шайлоо укугу бар шайлоочулар добуш бере алды деген эксперттердин пикири

Эксперттердин айтымында, No2 формасы жокко чыгарылгандыгына байланыштуу көптөгөн шайлоочулар шайлоого катыша алышкан жок. Жана ошондой эле биометриканын жоктугунан. Жалпысынан, эксперттер шайлоочулар өздөрүн тизмеден тактап, шайлоого катышса болот деп эсептешет.

Таттыбубу Эргешбаева - юрист

«Албетте жок. Көп адамдар No2 форма аркылуу добуш бере алышкан жок. Орусияда эң көп дегенде 25 миң адам добуш берген, бирок Орусияда бул биздин 700 миң калкка жакын, алардын 400 миңге жакыны кош жарандуулукка ээ. 500 миң шайлоочу болсо дагы, алардын жок дегенде 1/5 бөлүгү добуш бериши керек эле, бул 100 миң, шайлоочулардын катышуусу өтө төмөн, демек, биз жарандардын белгилүү бир бөлүгүнөн айрылып калдык.»

Самар Сыргабаев - социолог

«Шайлоочулар өздөрүн шайлоочулардын тизмесинен таппай калган учурлар болгон. Бирок массалык мыйзам бузуулар болгон жок. Көпчүлүк добуш бере алышкан жок, анткени No2-форманы жокко чыгарып койгондуктан.»

Талапкерлердин программалары менен таанышуу үчүн бардык шарттар түзүлгөн. Калктын ишеним индекси:

0,35 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттер ишенбестикке караганда ишенимге көбүрөөк ыктай тургандыгын көрсөттү.

0,54 – Ош облусунун жашоочулары ишенүүгө көбүрөөк ыкташат.

0,19 – Эң аз ишеним мамилеси Бишкек шаарынын тургундарынын арасында байкалат

0,77 – Билим деңгээлин атоодон баш тарткан респонденттер ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,01 – Кирешеси 40 миңден жогору респонденттер оң жана терс баанын ортосунда чечим чыгара алышпайт.

·Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

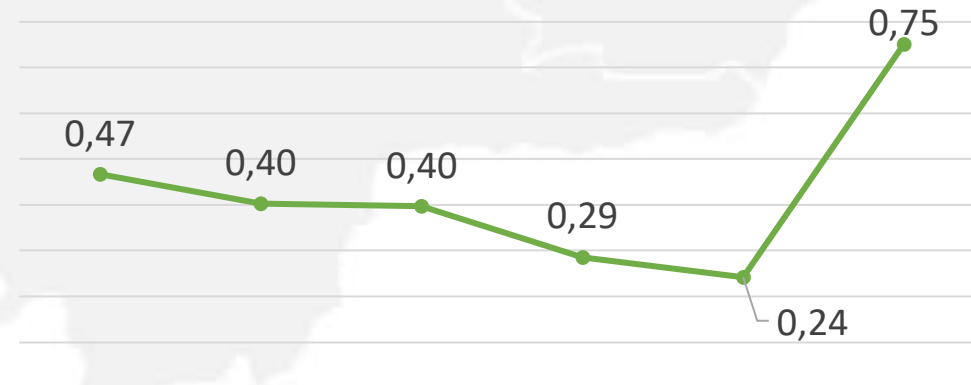
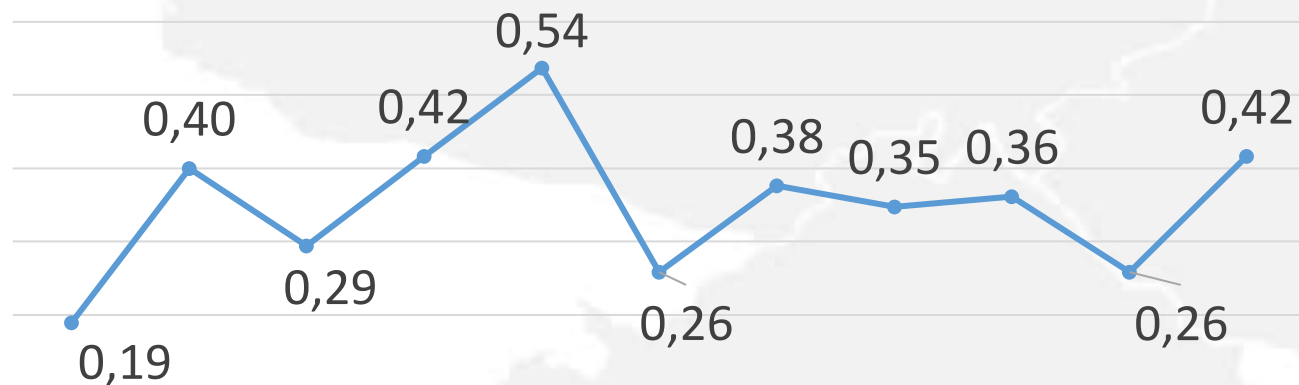
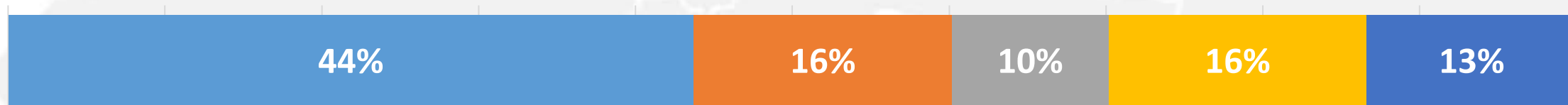
Талапкерлердин программалары менен таанышуу үчүн бардык шарттар түзүлгөндүгүнө калктын ишеним индекси

Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

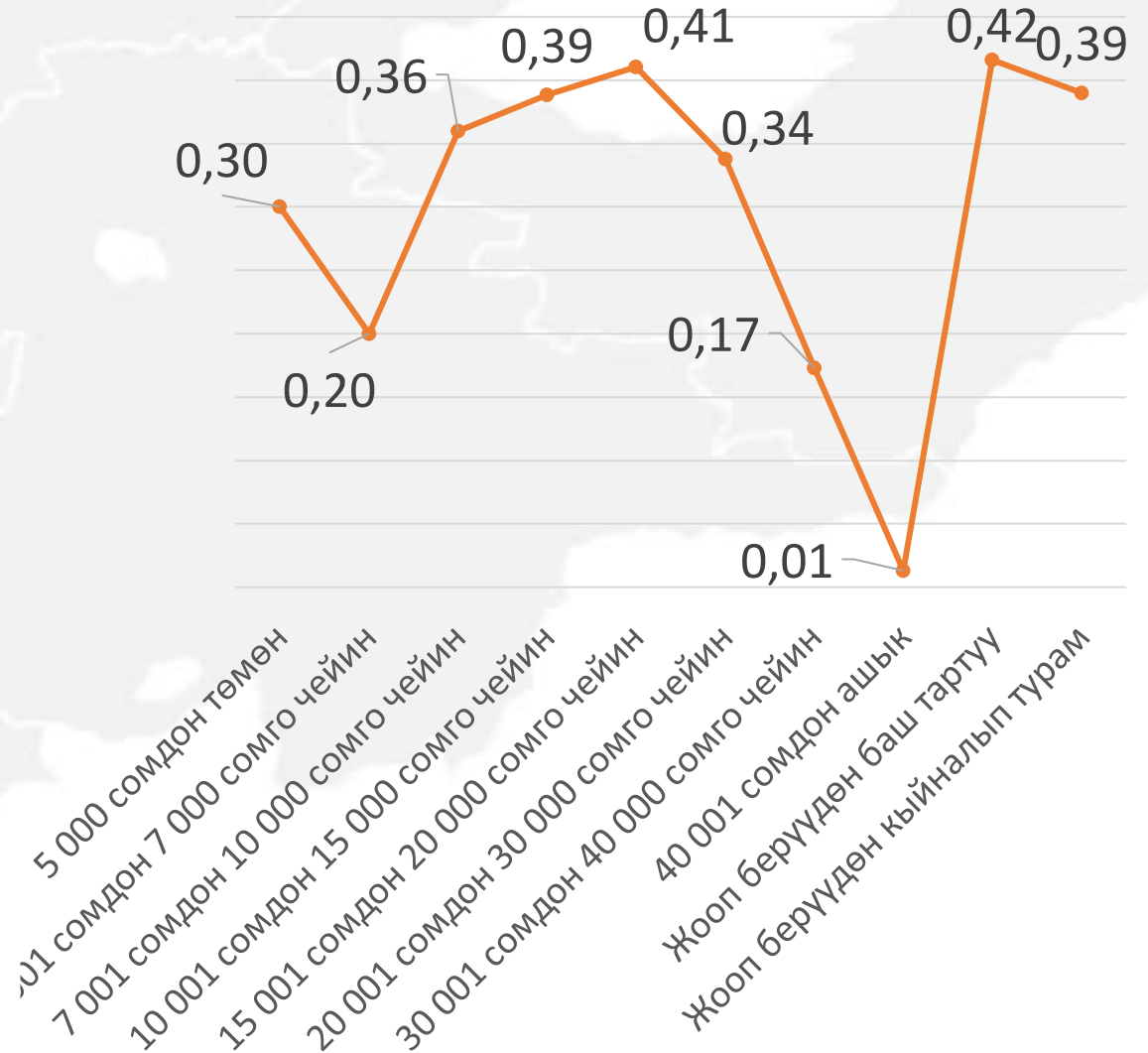
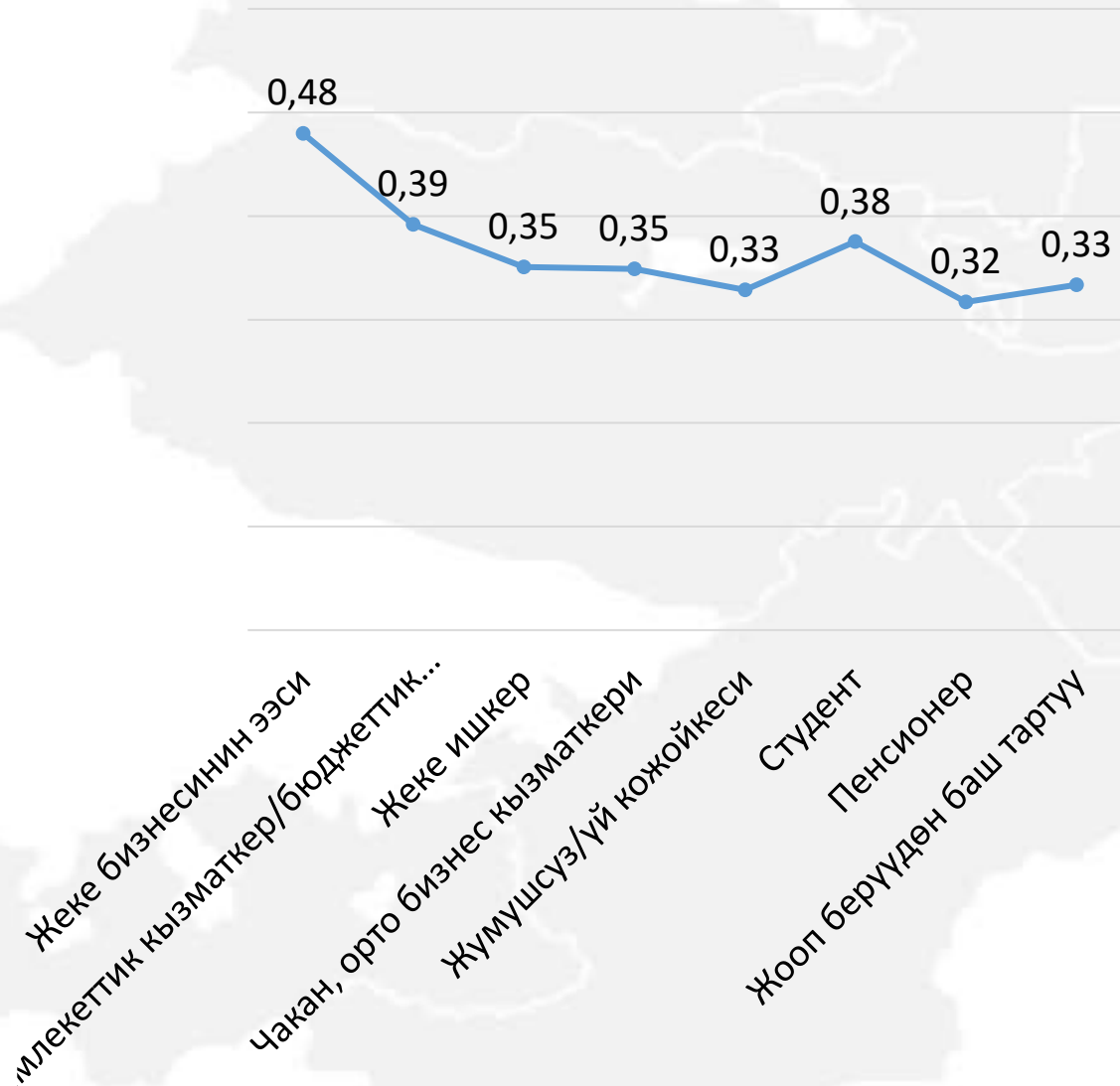
Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Билими жок
Баштапкы / толук эмес орто
Орто / кесиптик-орто
Толук эмес жогорку
Жогорку / илимий даража
Жооп берүүдөн баш тартуу

Талапкерлердин программалары менен таанышуу үчүн бардык шарттар түзүлгөндүгүнө калктын ишеним индекси

Талапкерлердин программалары менен таанышуу үчүн бардык шарттар түзүлгөн деген эксперттердин пикири

Айрым эксперттер программалар толук даярдалган жок деп эсептешет, себеби шайлоо эрте пландаштырылып, толук кандуу программаны даярдоого убакыт аз болчу. Эксперттердин арасында техникалык жактан БШКнын сайтында калк талапкерлердин программалары менен тааныша алат деген пикирлер бар, бирок аны менен баары эле тааныша бербейт. Көпчүлүк шайлоочулар талапкерлердин программаларына чакан видеотасмалар, Интернеттеги чыгып сүйлөөлөр аркылуу кызыгышты, бирок эч ким талапкерлердин программаларын кеңири изилдеген жок. Негизинен, калк калктын жашоосун жакшыртууга убада берген талапкерди тандайт.

Жалпы журт талапкерлердин программаларына ишенет деген тыянак чыгарса болот. Бирок, калк бул программалар менен толук тааныш эмес, анткени колдо болгон программалардын маанисине сүңгүп кирген жок.

Азамат Темркулов- саясат таануучу

«Талапкерлер жөнүндө аз жарнама болгон. Бул атаандаштык эмес күрөш болгон. Талапкерлердин көпчүлүгү көмүскөдө калып, программаларын көрсөтө алышкан жок. Менин оюмча, көпчүлүгү программаларга кызыккан эмес. Биздин өлкөдө адамдар программалар үчүн эмес, идеялар үчүн эмес, кандайдыр бир жеке себептерден улам добуш беришет.

»

Самар Сыргабаев - социолог

«Менин жеке байкоом боюнча, жөнөкөй жарандар талапкерлердин программалары менен сейрек таанышууга аракет кылышат. Калктын бир кыйла аң-сезимдүү бөлүгү, интеллигенция гана талапкерлердин программасын башынан аягына чейин кызыгып, окуй алышты. Карапайым жарандардын басымдуу көпчүлүгү талапкерлердин программаларын окушкан жок. Негизинен калк телекөрсөтүү, социалдык тармактар, Телеграм, WhatsApp топтору, мессенджерлер аркылуу программалар менен таанышат.

Талапкерлердин программалары менен таанышуу үчүн бардык шарттар түзүлгөн деген эксперттердин пикири

Таттыбубу Эргешбаева – юрист

«Алар таптакыр өзү бар беле? Бул маселе боюнча таанышып, анализ жүргүздүк. Элдер программаларга көнүл бура бербейт, элдер интуитивдик деңгээлде тандайт. Адамдар аларга көбүрөөк убада кылган адамды тандашат. Чындыгында, элдер программалар бар экендигин билет. Мунун баарын үгүт материалдарынан тааныса болот жана сыналгыдан көрүп жатышат».

Эмиль Джураев- саясат таануучу

«Жок. Талапкерлерге кызыккан адамдардын көпчүлүгү чакан телекөрсөтүү, Интернеттеги сөздөр менен гана чектелип, бирок программалардын тексти менен таанышып кетишкен жок деп божомолдош керек. Эң негизгиси, көптөгөн талапкерлер программалардын өтө кыска, өтө кыска тексттерин сунушташкан. Экинчи жагынан, бир катар шайлоочулар үчүн аларды таптакыр издөө бир топ эмгекти талап кылды. Талапкерлер программалык документтерди ачык жана жеткиликтүү кылуу үчүн убара болушкан жок ".

Медет Тулегенов – саясат таануучу

«Бул кезексиз шайлоо болчу жана бардык талапкерлер талаптагыдай даярдана алышкан жок, ошондуктан шайлоо участокторуна көп шайлоочулар келишкен жок. Техникалык жактан алганда, бул БШКнын веб-сайтынын жардамы менен, бирок ал жакка аз гана шайлоочу кызыгып кирет. Талапкерлер шайлоочулар менен жолугуп, дебаттарга катышып, орчундуу талаш-тартыштарды чечүүгө аракет кылып, программанын күчтүү же алсыз жактарын табууга аракет кылганда, программалар менен таанышуунун мыкты жолу болуп саналат.»

Бардык талапкерлер шайлоочулар менен жолугушууга мүмкүнчүлүк алышты.

Калктын ишеним индекси:

0,37

– Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттер ишенбестикке караганда ишенимге көбүрөөк ыктай тургандыгын көрсөттү.

0,04

– Кирешеси 30-40 миңге жеткен респонденттер оң жана терс баанын ортосунда чечим чыгара алышпайт.

0,14

– Толук эмес жогорку билими бар респонденттердин ишеничине аз болгон мамилеси байкалат.

0,67

– Билим деңгээлин атоодон баш тарткан респонденттер ишенимге көбүрөөк ыкташат.

·Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

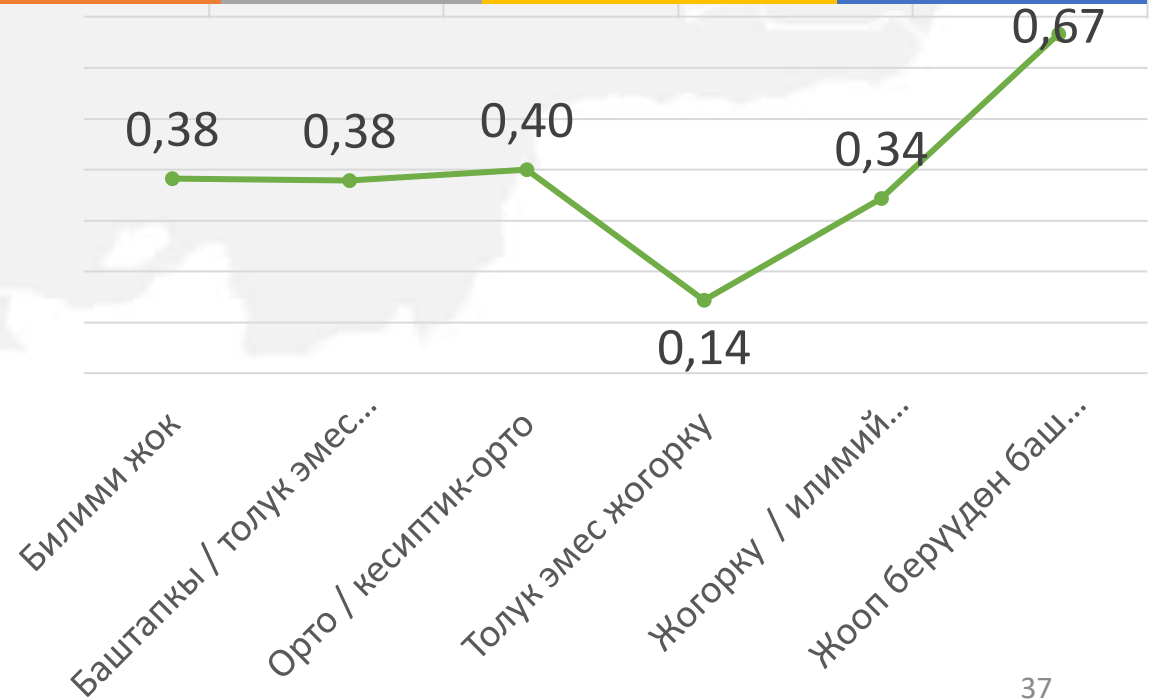
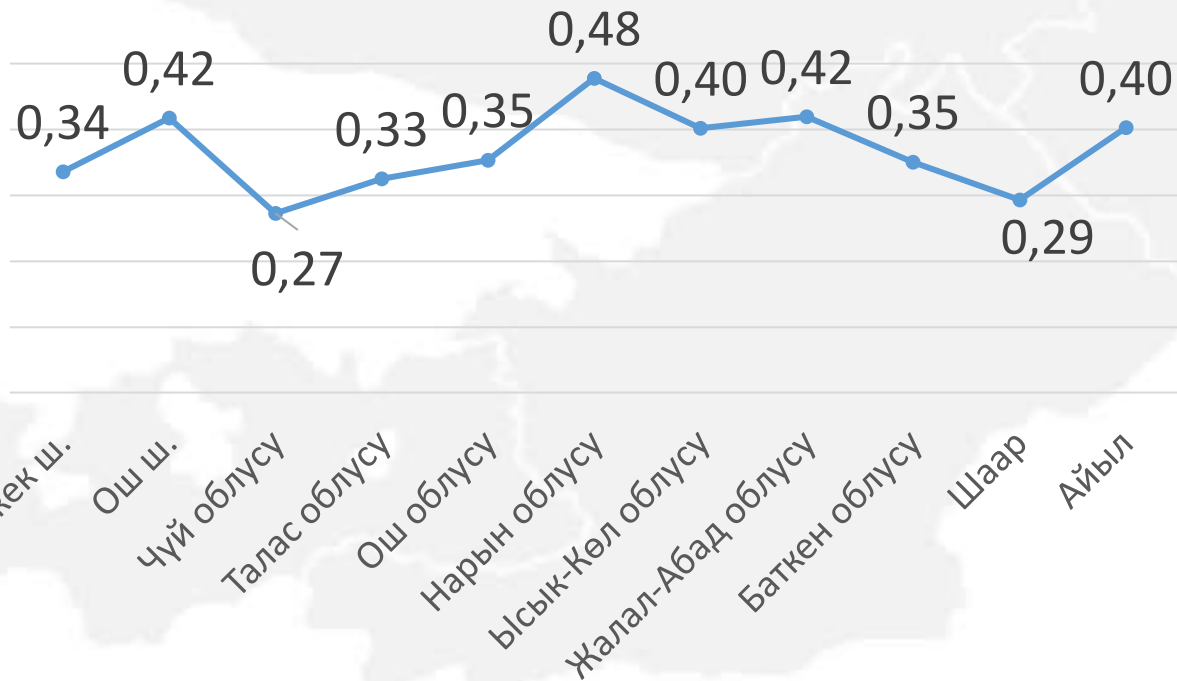
Бардык талапкерлер шайлоочулар менен жолугушууга мүмкүнчүлүк алышкандыгынын калктын ишеним индекси

Индексин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

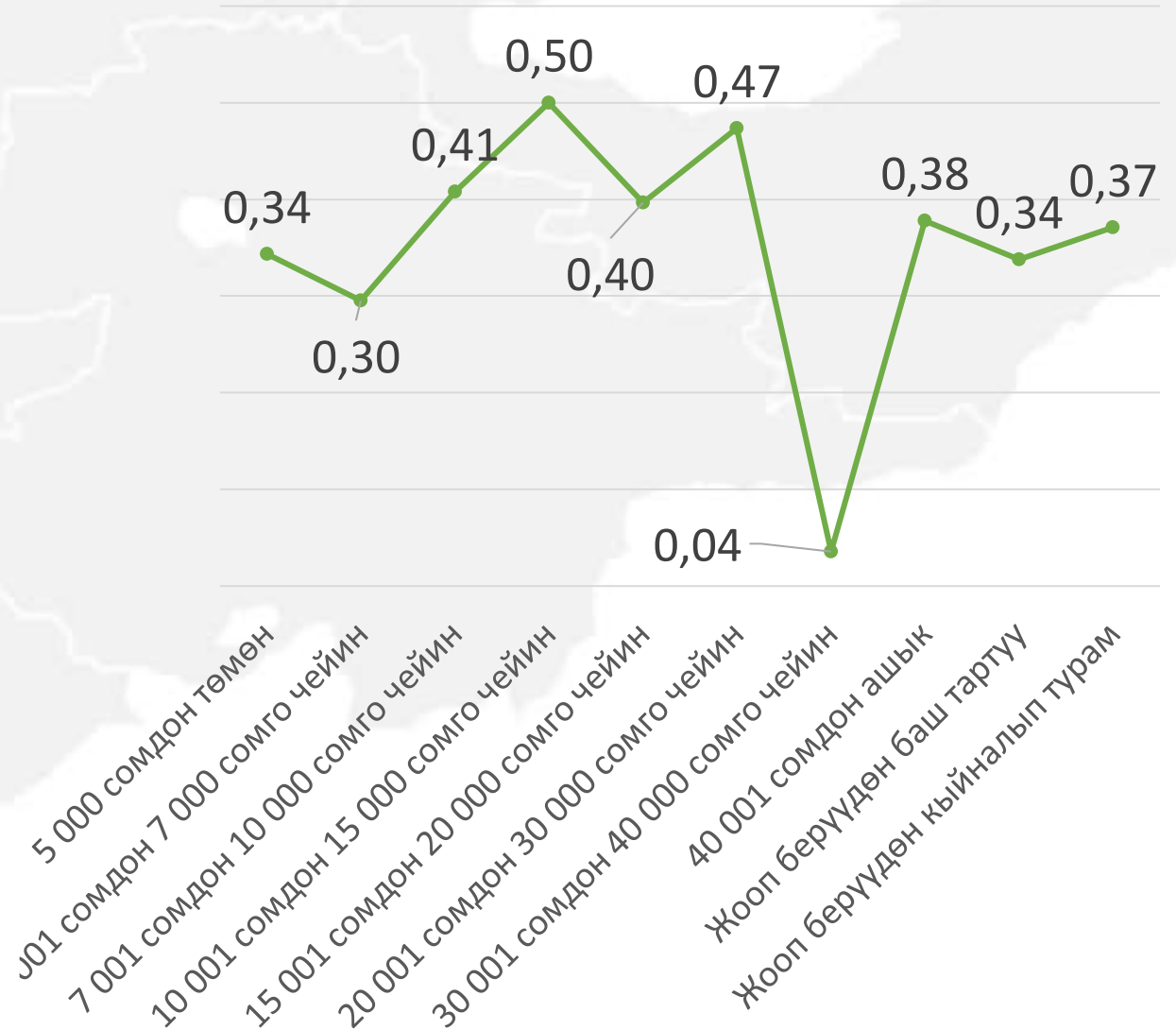
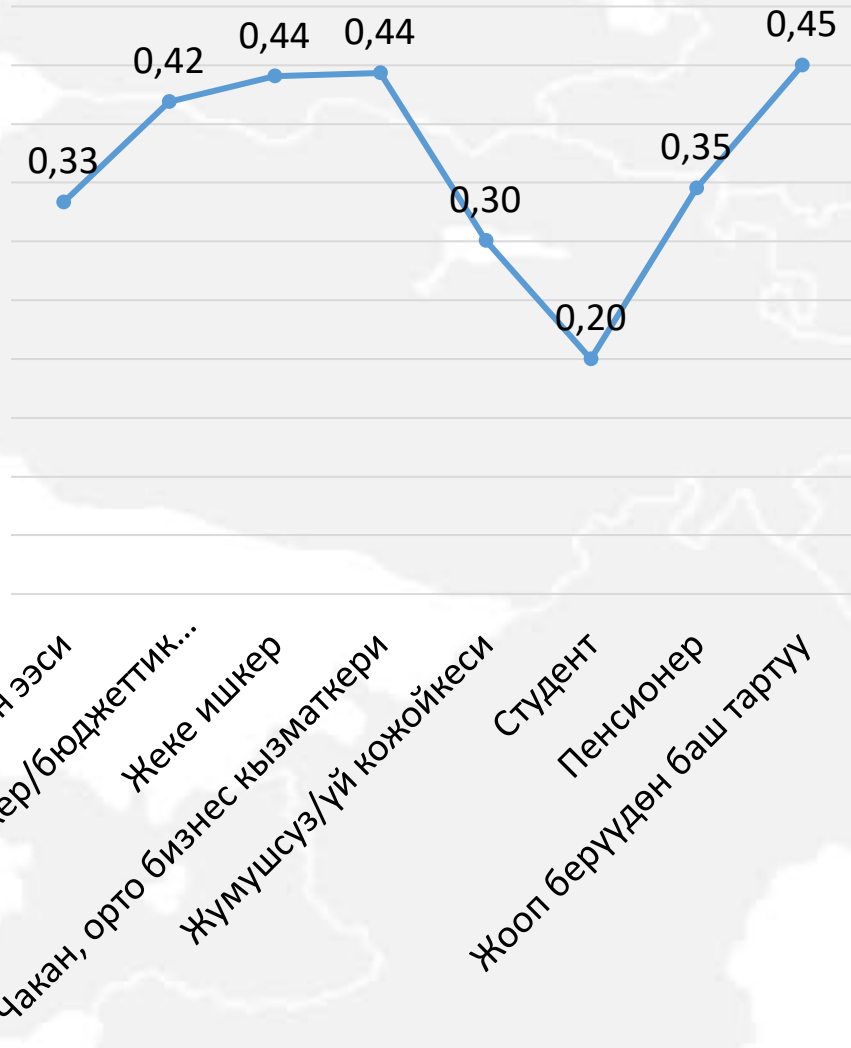
Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Бардык талапкерлер шайлоочулар менен жолугушууга мүмкүнчүлүк алышкандыгынын калктын ишеним индекси

Бардык талапкерлер шайлоочулар менен жолугушууга мүмкүнчүлүк алышты деген эксперттердин пикири

Жалпысынан алганда, калктын көпчүлүгүнүн талапкерлердин бардыгы талапкерлер менен жолугушуу мүмкүнчүлүгүнө ээ болушуна ишенишет деген жоопторунун натыйжаларын негиздүү деп эсептесе болот, анткени техникалык жактан мындай мүмкүнчүлүктөр бар болчу. Бирок, адистер тереңирээк себебин түшүндүрүшөт. Эксперттердин айтымында, талапкерлердин бардыгы эле финансылык жана убакыттык мүмкүнчүлүктөрдүн чектелгендигине байланыштуу аймактарга барып, шайлоочулар менен жолугушууларды өткөрүүгө мүмкүнчүлүк алышкан жок.

Азамат Темиркулов- саясат таануучу

«Бардыгында мүмкүнчүлүк бар болчу, бирок бул мүмкүнчүлүктү бардыгы эле колдонушкан жок. 2-3 талапкерден башка бардык талапкерлер шайлоочулар менен жолугушууларды уюштурган деп уга элекмин. Алардын көпчүлүгү бул мүмкүнчүлүктү колдонушкан жок. »

Самар Сыргабаев – социолог

«Мунун бардыгы каржылык чыгымдарды талап кылат, анткени аймактарды кыдырышыңыз керек. Айрымдары, 2-3 адам гана аймактарды кыдырып, шайлоочулар менен жолугушту. Талапкерлер шайлоочулар менен жолугушса болмок, бирок көпчүлүгү жолугушкан жок. Талапкерлер атайылап өтпөй калууга даярданып жаткандай сезилет. »

Бардык талапкерлер шайлоочулар менен жолугушууга мүмкүнчүлүк алышты деген эксперттердин пикири

Эмиль Джураев – саясат таануучу

«Бир жагынан, каржылык мүмкүнчүлүктүн чектелишинен жана убакыттын чектелгендигинен, талапкерлердин көпчүлүгү аймактарга барып, шайлоочулар менен жолугушуп, өз талапкерлигин түшүндүрүп берүү үчүн көп күч-аракет жасашты. Экинчи жагынан, шайлоочулар тарабынан олуттуу агрессивдүүлүк жана четке кагуу болгон. Талапкерлердин бир эле шайлоочулар менен жолугушуусуна мүмкүнчүлүк бербеген себеп бул коомдук климат. Октябрь айынын башынан бери болуп келе жаткан жалпы саясий кырдаалды эске алганда жана бир талапкер өлкөнүн иш жүзүндө лидер болгонун эске алганда, бул көрүнүш өлкөнүн ар кайсы аймактарында өтө эмоционалдык мобилизацияны, анын ичинде ошол аймактарда уюштурулган ар кандай топтор климатты көтөрүп чыгышты.»

Медет Тулегенов – саясат таануучу

"Техникалык жактан талапкерлер шайлоочулар менен жолугушууга мүмкүнчүлүк алышты, бирок мүмкүнчүлүктөрдүн чектелгендигинен улам бир гана талапкер аймактарда масштабдуу жолугушууларды уюштура алды".

Бардык талапкерлер үчүн жалпыга маалымдоо каражаттарында үгүт иштерин жүргүзүүгө бирдей мүмкүнчүлүк камсыздалды.

Калктын ишеним индекси:

0,40 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттер ишенбестикке караганда ишенимге көбүрөөк ыктай тургандыгын көрсөттү.

0,20 – Бишкек шаарында респонденттердин арасында ишенимдүүлүктүн төмөндүгү байкалган

0,19 – Кирешесинин деңгээли 30-40 миң сомго чейин болгон респонденттер башкаларга караганда ишенимин азыраак билдиришет.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

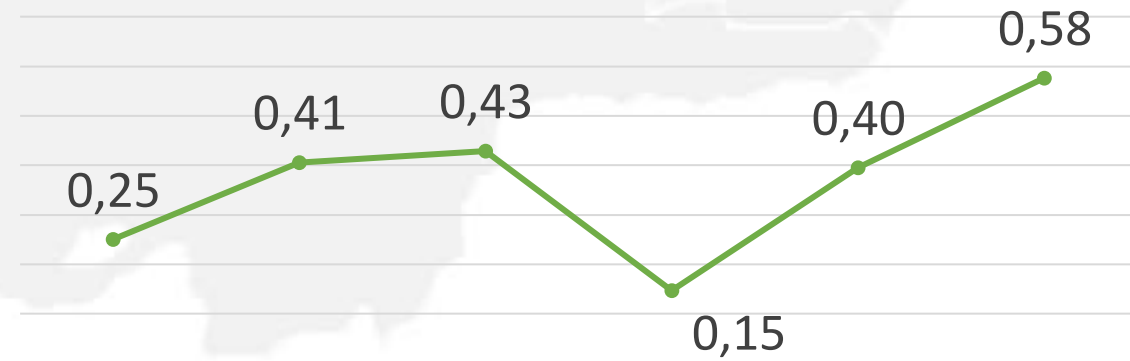
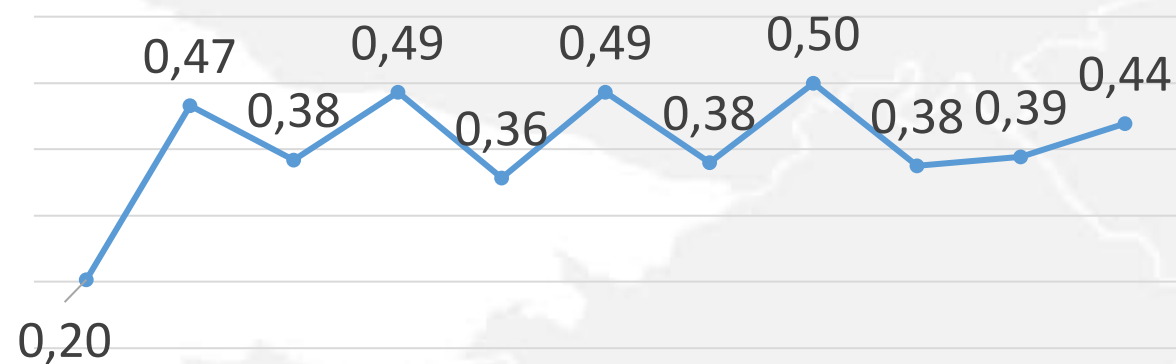
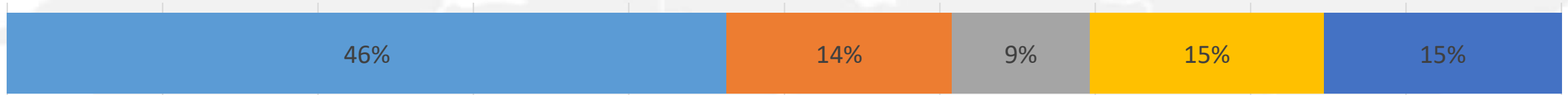
Бардык талапкерлердин жалпыга маалымдоо каражаттарында үгүт иштерин жүргүзүү мүмкүнчүлүгү бирдей экендигине калктын ишеним индекси

Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

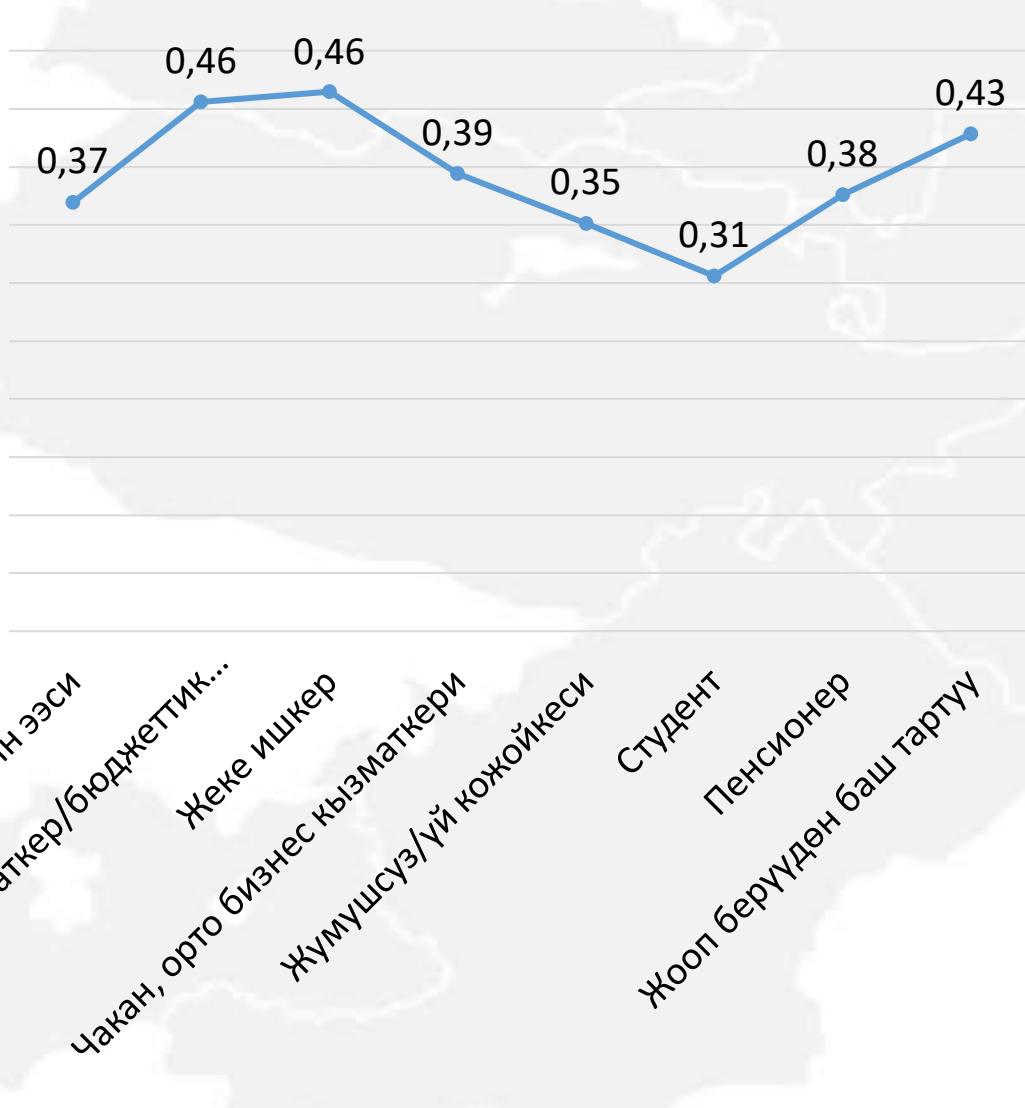
■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Бишкек ш. Ош ш. Чүй облусу Талас облусу Ош облусу Нарын облусу Ысык-Көл облусу Жалал-Абад облусу Баткен облусу Шаар Айыл

Билими жок Баштапкы / толук эмес орто Орто / кесиптик-орто Толук эмес жогорку Жогорку / илимий даража Жооп берүүдөн баш тартуу

Бардык талапкерлердин жалпыга маалымдоо каражаттарында үгүт иштерин жүргүзүү мүмкүнчүлүгү бирдей экендигине калктын ишеним индекси

Жалпыга маалымдоо каражаттарында үгүт иштерин жүргүзүү үчүн бардык талапкерлерге бирдей мүмкүнчүлүк берилген деген эксперттердин пикири

Маектешкен эксперттер бардык талапкерлер жалпыга маалымдоо каражаттарына бирдей мүмкүнчүлүк алышты деп эсептешет, анткени мамлекеттик башкы канал бардык талапкерлерге бирдей мүмкүнчүлүк берди.

Эмиль Джүраев - саясат таанучу

«Талапкерлер мамлекеттик каналдардагы дебаттарда сөз сүйлөй алышты. Бардык талапкерлер чындыгында эле бул жолу өз ойлорун билдирип, алардын талапкерлигин билдиришти. Дебаттардан тышкары, коомдук телеканалда көрсөтүлгөн кириш сөздөргө да убакыт табылды.»

Азамат Темиркулов - саясат таанучу

«Мындай баа берүү кыйын. Мүмкүнчүлүк болгон күндө дагы, талапкерлер бул мүмкүнчүлүктү колдонушкан жок, же пайдаланууну каалашкан жок деп айта алам.»

Дебаттарда бардык талапкерлердин катышуусу үчүн бирдей мүмкүнчүлүк камсыздалды.
Калктын ишеним индекси:

0,54

– Өлкө боюнча ишенимдин орточо упайы респонденттердин ишенимге көбүрөөк ыкташкандыгын көрсөттү.

0,70

– Кирешесинин деңгээли 10 миңден 15 миңге чейин болгон респонденттер толук ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,39

– Башка региондорго караганда, Бишкек шаарынын тургундарынын ишеними төмөн.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

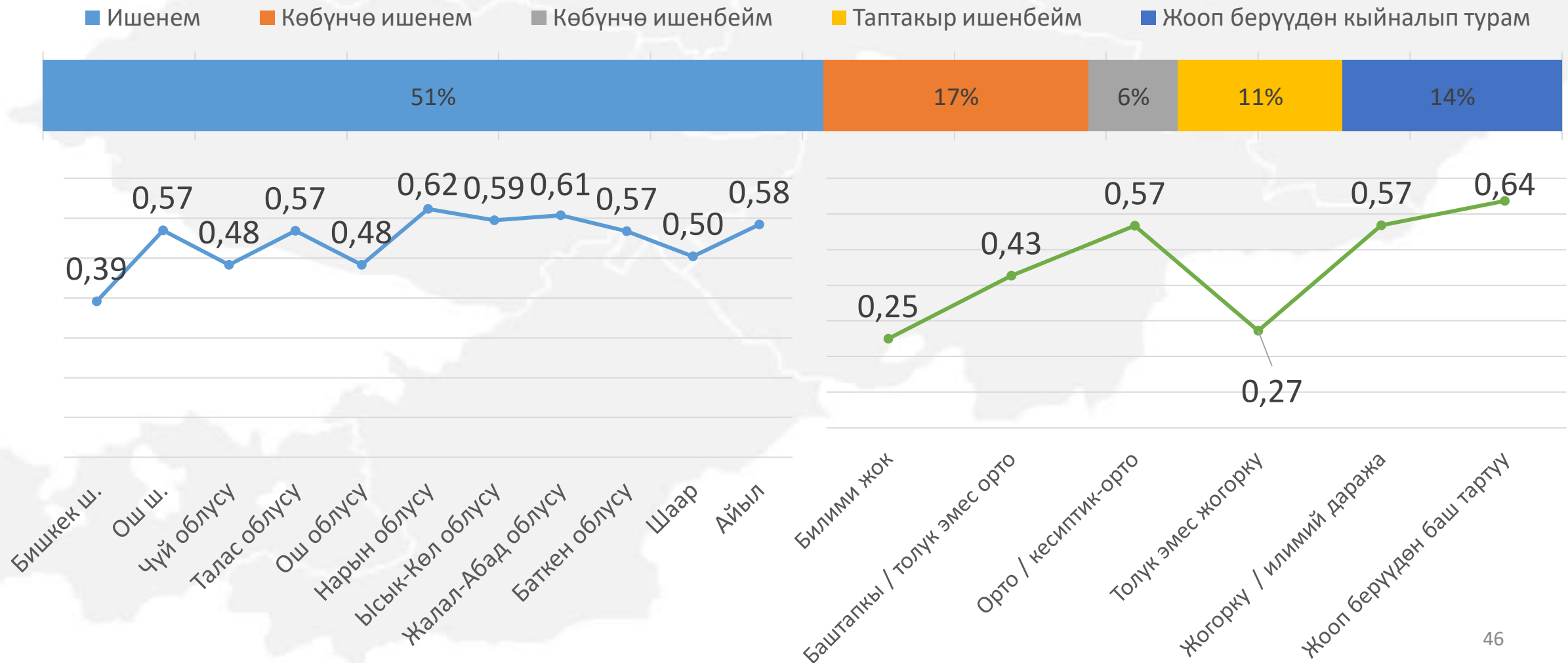
Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Бардык талапкерлердин дебатта чыгып сүйлөөгө мүмкүнчүлүгү бирдей экендигине калктын ишеним индекси

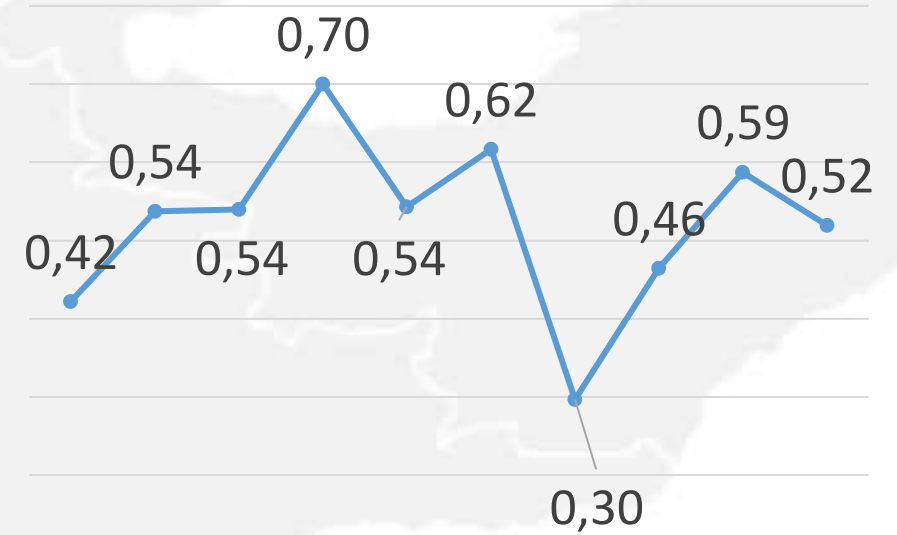
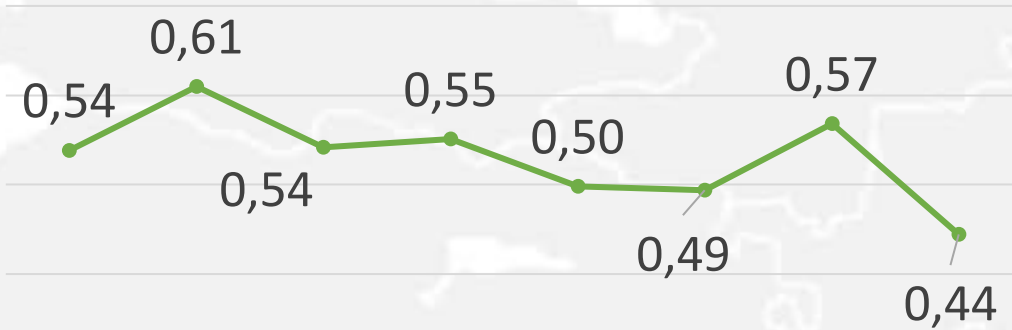
Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

Бардык талапкерлердин дебатта чыгып сүйлөөгө мүмкүнчүлүгү бирдей экендигине калктын ишеним индекси

Жеке бизнесинин ээси
Жеке ишкер
Чакан, орто бизнес кызматкери
Жумушсуз/үй кожойкеси
Студент
Пенсионер
Жооп берүүдөн баш тартуу

5 000 сомдон төмөн
7 001 сомдон 10 000 сомго чейин
10 001 сомдон 15 000 сомго чейин
15 001 сомдон 20 000 сомго чейин
20 001 сомдон 30 000 сомго чейин
30 001 сомдон 40 000 сомго чейин
40 001 сомдон ашык
Жооп берүүдөн баш тартуу
Жооп берүүдөн кыйналып турган

Дебаттарда чыгып сүйлөө үчүн бардык талапкерлерге бирдей мүмкүнчүлүк берилди деген эксперттердин пикири

Маектешкен эксперттер дебаттарда чыгып сүйлөөгө мүмкүнчүлүк бардык талапкерлерге бирдей камсыздалды деп эсептешет. Бул иш калктын пикирин тастыктайт. Дагы бир суроо, дебаттарга талапкерлер өздөрү катыштыбы же жокпу? Эксперттердин айтымында, дебаттарга катышуу өнөктүк мезгилинде бир топ маанилүү процесс..

Эмиль Джураев – саясат таануучу

«Дебаттан бир эпизод алып баруучулардын бир жактуу эмес экендиги үчүн катуу сынга алынды. Дагы бир негизги жагдай, негизги талапкер дебатка чыгууну таптакыр зарыл деп тапкан жок. Бул тарапты таптакыр сыйлабагандык болду. Дебаттар форматы шайлоочуга жеке талапкерлерди салыштыруу жана изилдөө жана башкалар менен салыштыруу үчүн бирдей мүмкүнчүлүк берет. Талапкерлерде жок болгондо, же өзүнчө сценарий боюнча даярдалган театрлаштырылган, же мүмкүнчүлүктөрдүн жана ресурстардын жетишсиздигинен таптакыр мүмкүн эмес. Ошондуктан, дебат өтө маанилүү.»

Азамат Темиркулов- саясат таануучу

«Талапкерлердин дебаттарга катышуусу абдан маанилүү. Талапкерлер өз программаларын көрсөтө алышы маанилүү. Бирок биздин дебаттар программалык талкууга эмес, жеке талкууга багытталган. Бизде программалар эмес, жеке адамдар ортосундагы күрөш жүрүп жатат...»

ШАЙЛООЧУЛАРГА ЭЧ КАНДАЙ КОРКУТУУ ЖЕ КЫСЫМ КӨРСӨТҮҮ БОЛГОН ЖОК. КАЛКТЫН ИШЕНИМ ИНДЕКСИ:

0,51 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо упайы респонденттердин ишенимге көбүрөөк ыкташкандыгын көрсөттү.

0,37 – Башка региондорго караганда, Бишкек шаарынын тургундарынын ишеними төмөн.

0,65 – Жогору ишеним Жалал-Абад облусунун жана Ош шаарынын тургундарынын арасында байкалат.

0,88 – Билим деңгээлин атоодон баш тарткан респонденттер ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,09 – Кирешесинин деңгээли 30-40 миң сомго чейин болгон респонденттер оң жана терс баалоонун ортосунда чечим чыгара алышкан жок.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

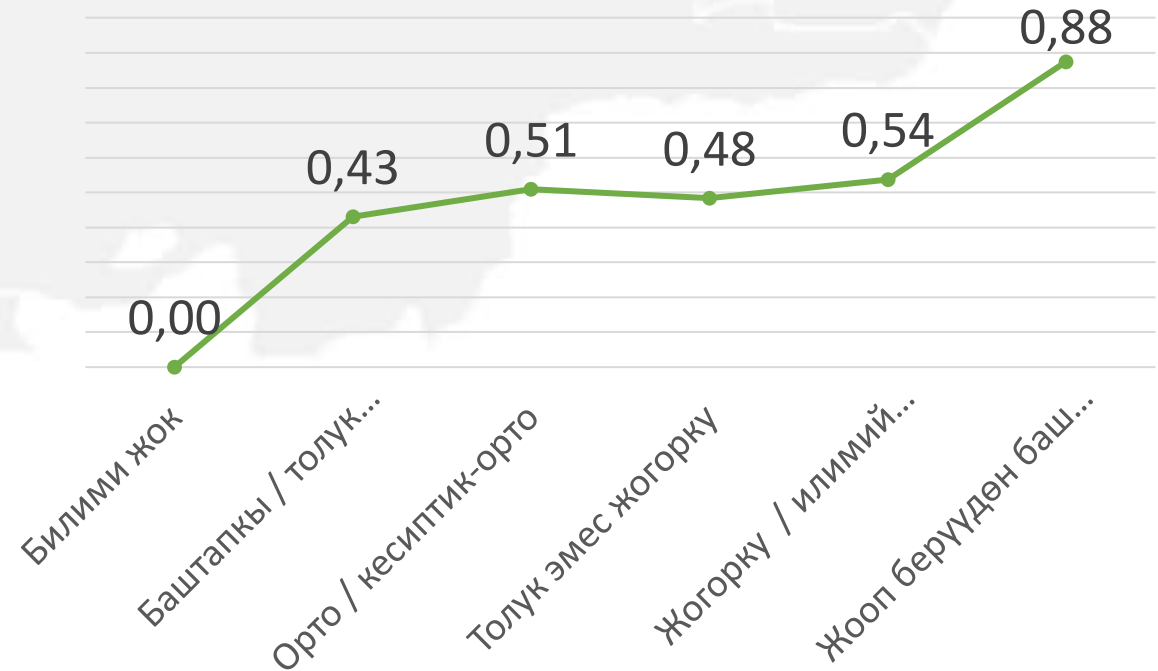
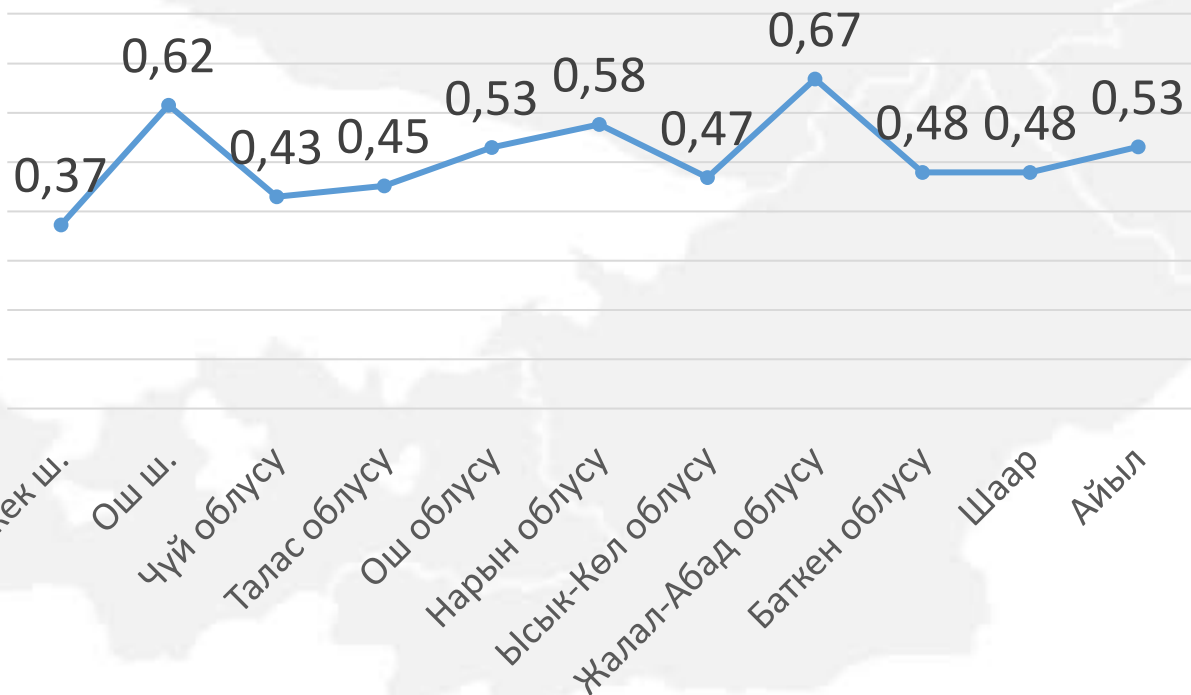
Калктын эч кандай коркутуу, шайлоочуларга кысым болгон жок деген ишеним индекси

Индексин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

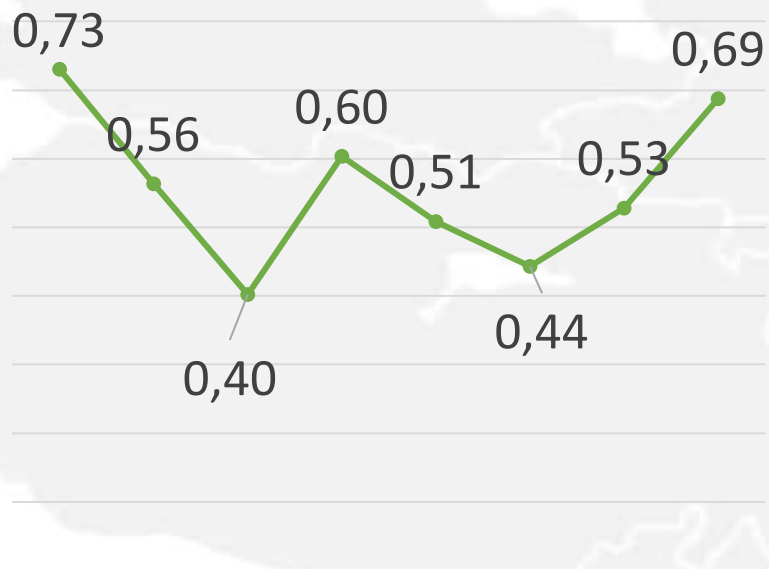
Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

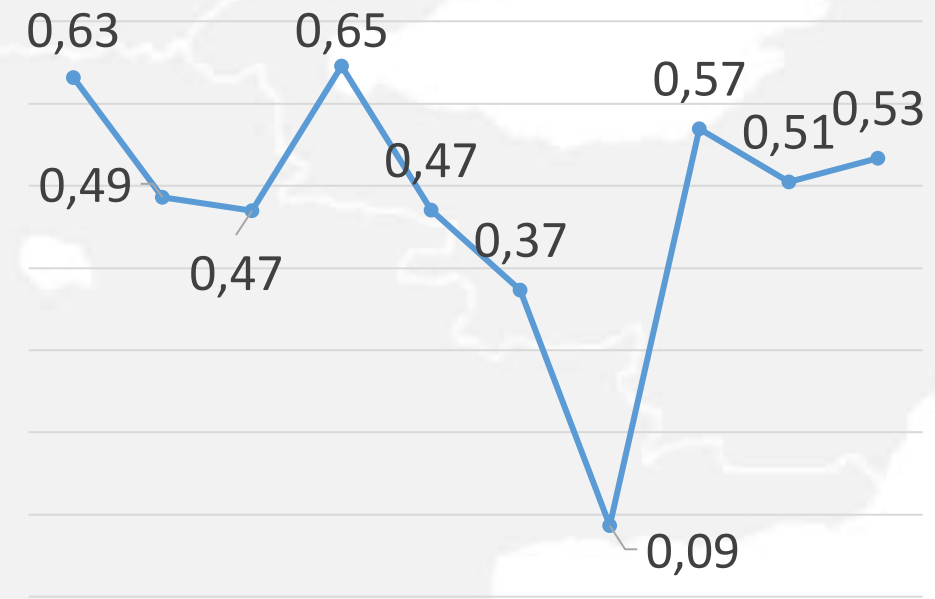
■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Калктын эч кандай коркутуу, шайлоочуларга кысым болгон жок деген ишеним индекси

Жеке бизнесинин ээси
 Жеке ишкер
 Чакан, орто бизнес кызматкери
 Жумушсуз/үй кожойкеси
 Студент
 Пенсионер
 Жооп берүүдөн баш тартуу
 Жооп берүүдөн кыйналып турган

5 000 сомдон төмөн
 5 001 сомдон 7 000 сомго чейин
 7 001 сомдон 10 000 сомго чейин
 10 001 сомдон 15 000 сомго чейин
 15 001 сомдон 20 000 сомго чейин
 20 001 сомдон 30 000 сомго чейин
 30 001 сомдон 40 000 сомго чейин
 40 001 сомдон ашык
 Жооп берүүдөн баш тартуу
 Жооп берүүдөн кыйналып турган

Шайлоочуларга эч кандай коркутуу, кысым болгон жок деген эксперттердин пикири

Айрым эксперттердин айтымында, шайлоочуларды коркутуу, кысым көрсөтүү айрым элементтери болуп келген жана дагы боло берет. Калктын жоопторун салыштырып, биз шайлоочуларды коркутуу элементтерине туш болгон же ал жөнүндө уккан шайлоочулар бул процессте алардын ишенбестигин белгилешти деп жыйынтык чыгарсак болот.

Бирок, бул жөнүндө укпаган же бир кыйла деңгээлде билбеген шайлоочулар бул процессте ишенерин билдиришти.

Эмиль Джураев – саясат таануучу

«Биздин угушубуз боюнча, ооба, болгон. Жана шайлоочуларды тигил же бул жол менен добуш берүүгө мажбурлоо максатында административдик ресурстарды колдонуу деп аталат. Мындай маалыматтар көп эле болгон. Анын ичинде белгилүү бир талапкер менен жолугушууга мектеп мугалимдеринин же дарыгерлердин мажбурлап катышуусу. Мурдагыдай эле, ушул шайлоо учурунда болду. Бул жолку шайлоо бул жагынан таза өткөн жок.»

Таттыбубу Эргешбаева – юрист

«Ар дайым болот. Бул пайыздык маселе. Эгер 5% болсо, демек, бул кадыресе көрүнүш, бирок эгерде 50% көйгөй болуп калса. Баарынын өзөгүндө бул добуштарды сатып алуу жана административдик ресурс.

Мамлекеттик кызматкерлер, муниципалдык кызматкерлер, социалдык кызматкерлер, армия, бизде 350 миңге жакын адам бар.»

Медет Тулегенов – саясат таануучу

«Менин оюмча, бул анын штабда турган конкреттүү тарапташтарынын түздөн-түз иш-аракеттери болушу мүмкүн. Кайдадыр, балким, бул ага боору ооругандардын көзкарандысыз иш-аракеттери болгон. Бирок коркутуу элементтери болгон. Ошол эле конституциялык реформанын оппоненттери ар кандай коркутууларга, психологиялык кысымга кабылып, ден-соолукка зыяндуу шарт түзүштү..»

Талапкерлерге эч кандай коркутуу же кысым көрсөтүү болгон жок. Калктын ишеним индекси:

0,46 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттер ишенбестикке караганда ишенимге көбүрөөк ыктай тургандыгын көрсөттү.

Ош шаарынын (**0,61**), Ош облусунун (**0,55**), Нарын облусунун (0,50), Жалал-Абад облусунун (0,61) тургундары абсолюттук ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,94 – Билим деңгээлин атоодон баш тарткан респонденттер ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,21 – Билими жок респонденттердин арасында азыраак ишеним байкалат.

0,05 – Кирешесинин деңгээли 30-40 миң сомго чейин болгон респонденттер оң жана терс баалоонун ортосунда чечим чыгара алышкан жок.

·Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

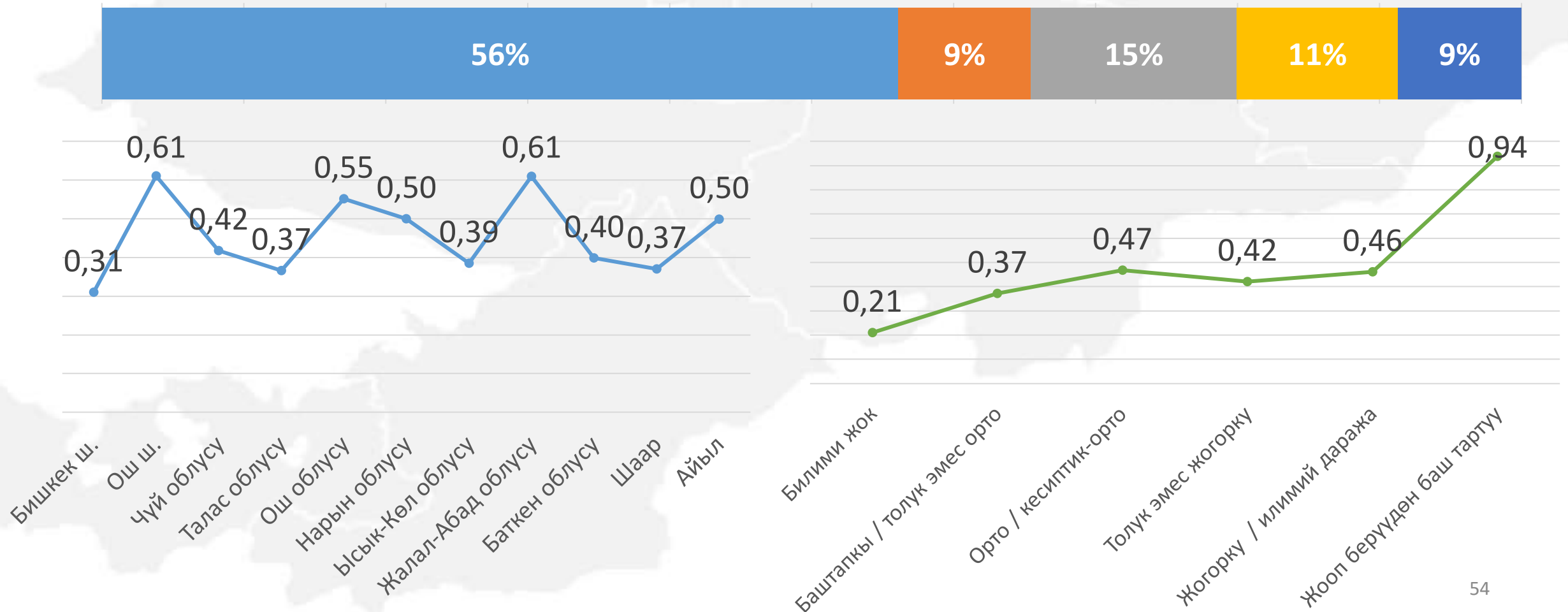
Калктын эч кандай коркутуу, талапкерлерге кысым болгон жок деген ишеним индекси

Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

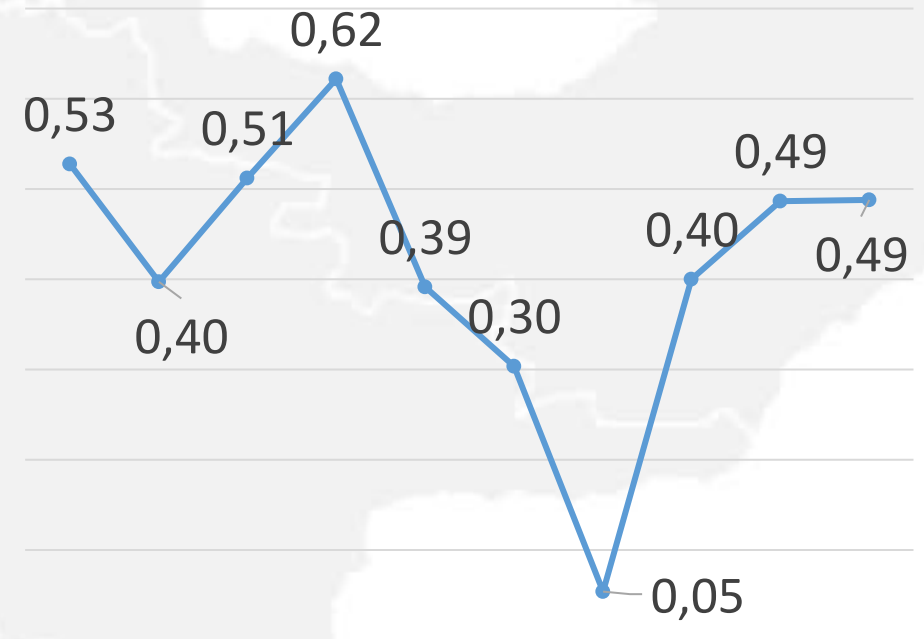
Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Калктын эч кандай коркутуу, талапкерлерге кысым болгон жок деген ишеним индекси

Жеке бизнесинин ээси
Мамлекеттик кызматкер/бюджеттик кызматкер
Жеке ишкер
Чакан, орто бизнес кызматкери
Жумушсуз/үй кожойкеси
Студент
Пенсионер
Жооп берүүдөн баш тартуу

5 000 сомдон төмөн
5 001 сомдон 7 000 сомго чейин
7 001 сомдон 10 000 сомго чейин
10 001 сомдон 15 000 сомго чейин
15 001 сомдон 20 000 сомго чейин
20 001 сомдон 30 000 сомго чейин
30 001 сомдон 40 000 сомго чейин
40 001 сомдон ашык
Жооп берүүдөн баш тартуу
Жооп берүүдөн кыйналып калган

Талапкерлерге эч кандай коркутуу, кысым көрсөтүү болгон эмес деген эксперттердин пикири

Айрым эксперттердин айтымында, айрым талапкерлерге белгилүү бир кысым көрсөтүлгөн. Калктын жоопторуна салыштырмалуу, эгерде бул учурлар жалпыга маалымдоо каражаттарына жарыяланбаса, анда шайлоочуларга талапкерлерге болгон кысым жөнүндө жалпы маалымат берилбейт деп айтууга болот.

Самар Сыргабаев – социолог

«Менин оюмча, айрымдар Интернеттен айрым талапкерлерди коркутушкандыгын, тигил же бул талапкер президент шайланары менен камакка алынарын окушкан. Маалымат каражаттары аркылуу маалыматтык кысымга алынган айрым учурлар болгон. Троллинг дүйнөдө кысым көрсөтүү жана саясий ресурс катары колдонулат. Биз буга иш жүзүндө күбө болдук. Чыныгы маалымат согушу болгон...»

Эмиль Джураев- саясат таануучу

«Талапкерлерден маалыматтар аз болуп жатты. Бирок жалпысынан алганда, көптөгөн талапкерлер ал жөнүндө сөз кылышты. Бул тууралуу Клара Сооронкулова так, олуттуу жана үзгүлтүксүз кабарлап турду.»

Байкоочуларга эч кандай коркутуу же кысым көрсөтүү болгон жок.

Калктын ишеним индекси:

0,49 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттер ишенбестикке караганда ишенимге көбүрөөк ыктай тургандыгын көрсөттү.

Баардыгынан буга Ош шаарынын (**0,57**), Ош облусунун (0,59), Нарын облусунун (**0,55**), Жалал-Абад облусунун (**0,68**) тургундары ишенишет.

0,94 – Билим деңгээлин атоодон баш тарткан респонденттер ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,28 – Билими жок респонденттердин арасында азыраак ишеним байкалат.

0,09 – Кирешесинин деңгээли 30-40 миң сомго чейин болгон респонденттер оң жана терс баалоонун ортосунда чечим чыгара алышкан жок.

·Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

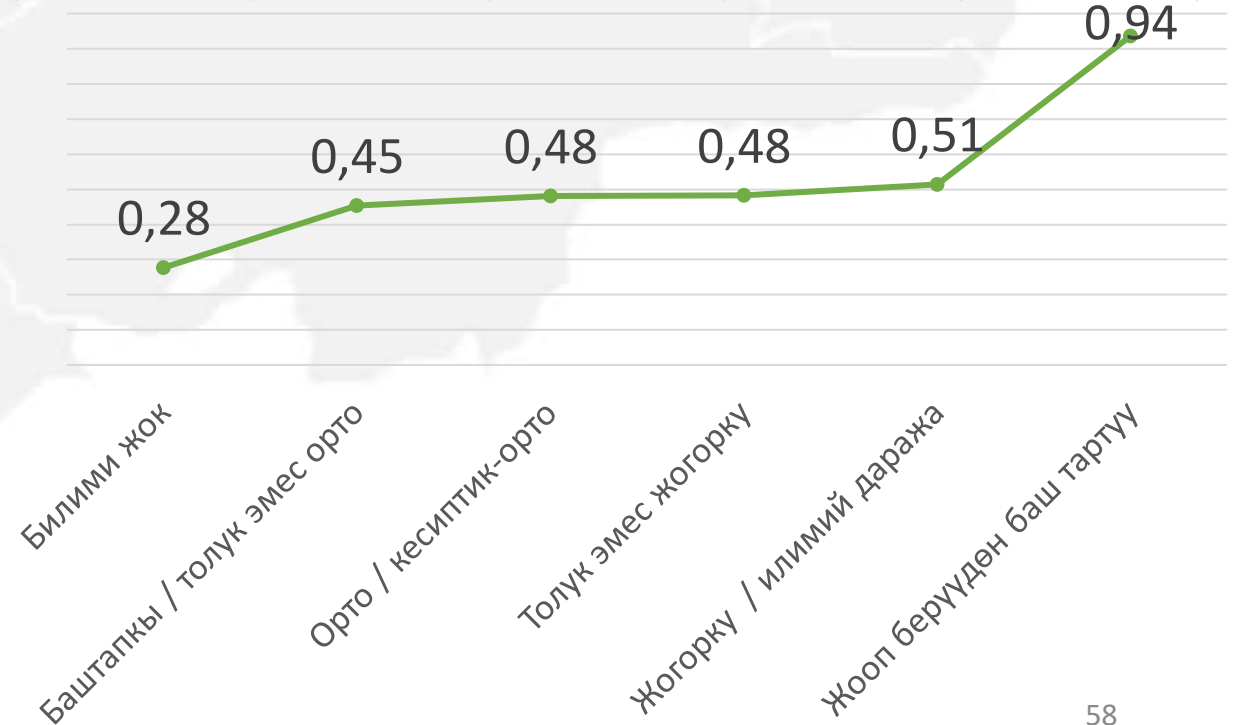
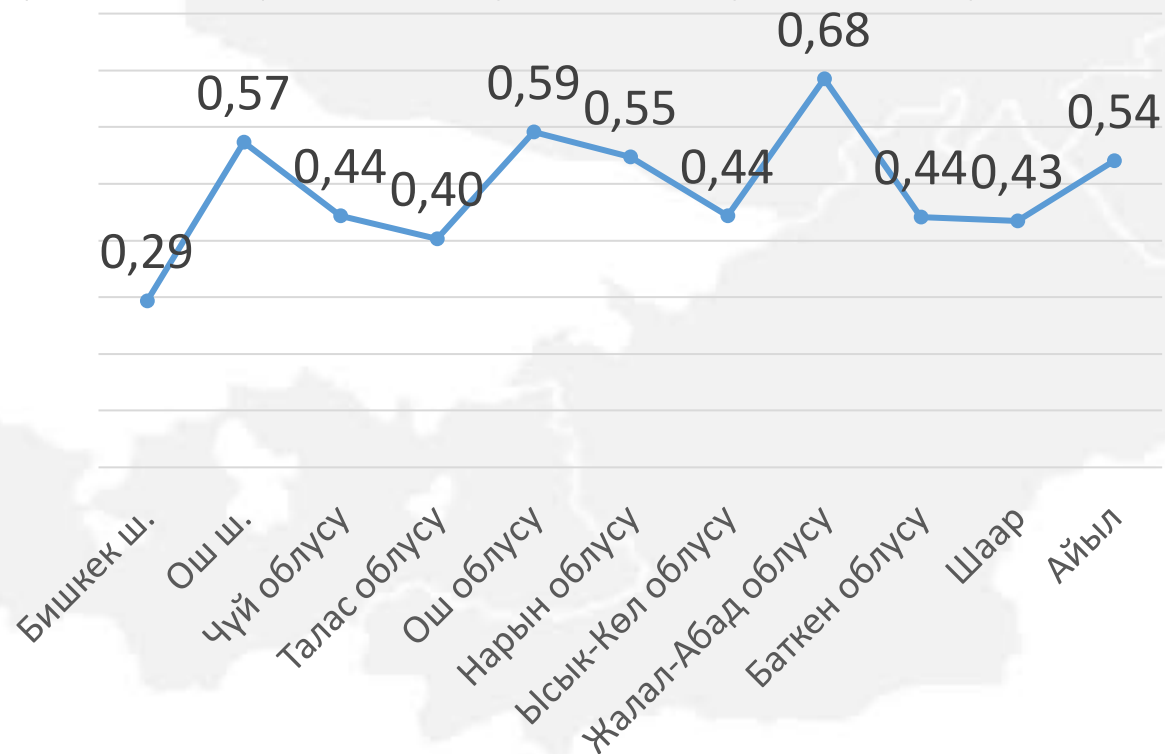
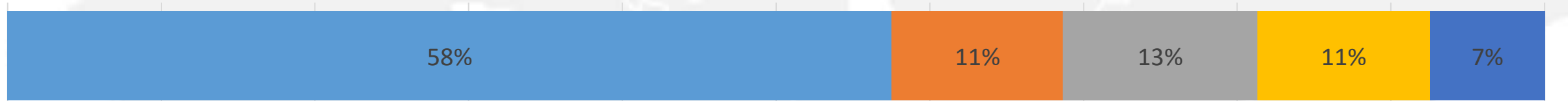
Калктын эч кандай коркутуу, байкоочуларга кысым болгон жок деген ишеним индекси

Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

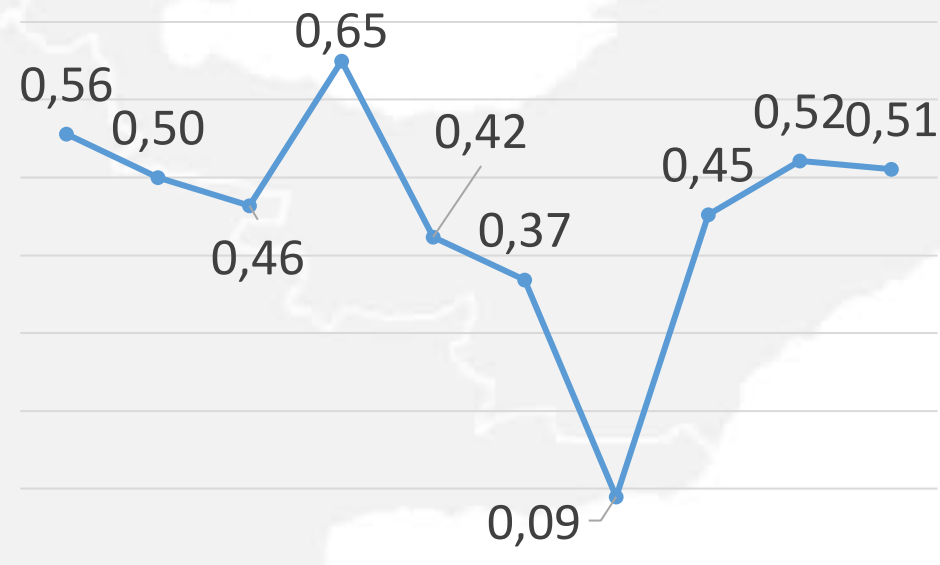
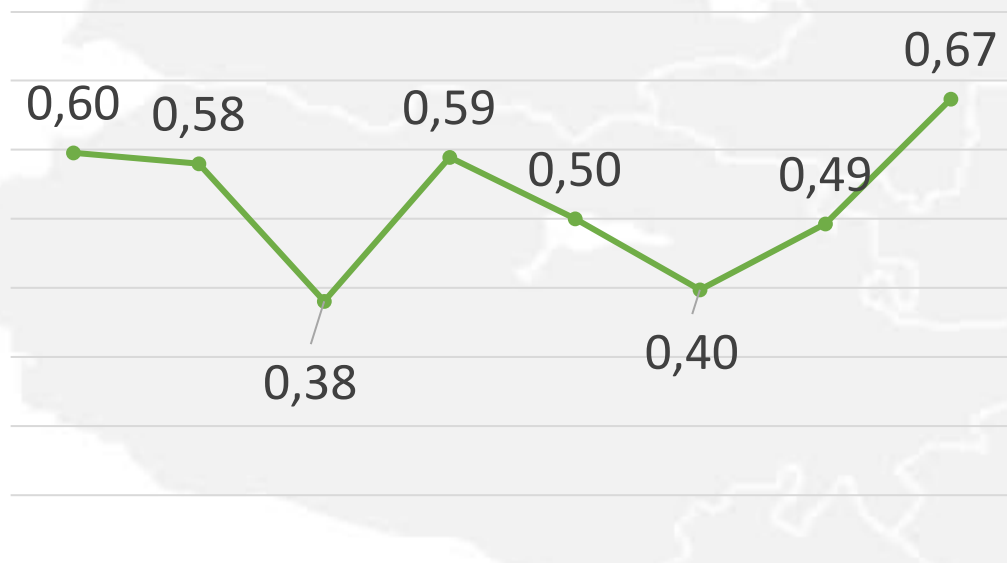
Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Калктын эч кандай коркутуу, байкоочуларга кысым болгон жок деген ишеним индекси

Агитаторлорго эч кандай коркутуу же кысым көрсөтүү болгон жок. Калктын ишеним индекси:

0,13 – Кирешеси 30-40 миң сомду түзгөн респонденттердин ишеними төмөн экендигин белгилешет

0,28 – Билими жок респонденттердин арасында азыраак ишеним байкалат.

0,51 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо упайы респонденттердин ишенимге көбүрөөк ыкташкандыгын көрсөттү.

Ош шаарынын (0,62), Ош облусунун (0,57), Нарын облусунун (0,56), Жалал-Абад облусунун (0,69) тургундары абсолюттук ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,88 – Билим деңгээлин атоодон баш тарткан респонденттер толук ишенимге ыкташат.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

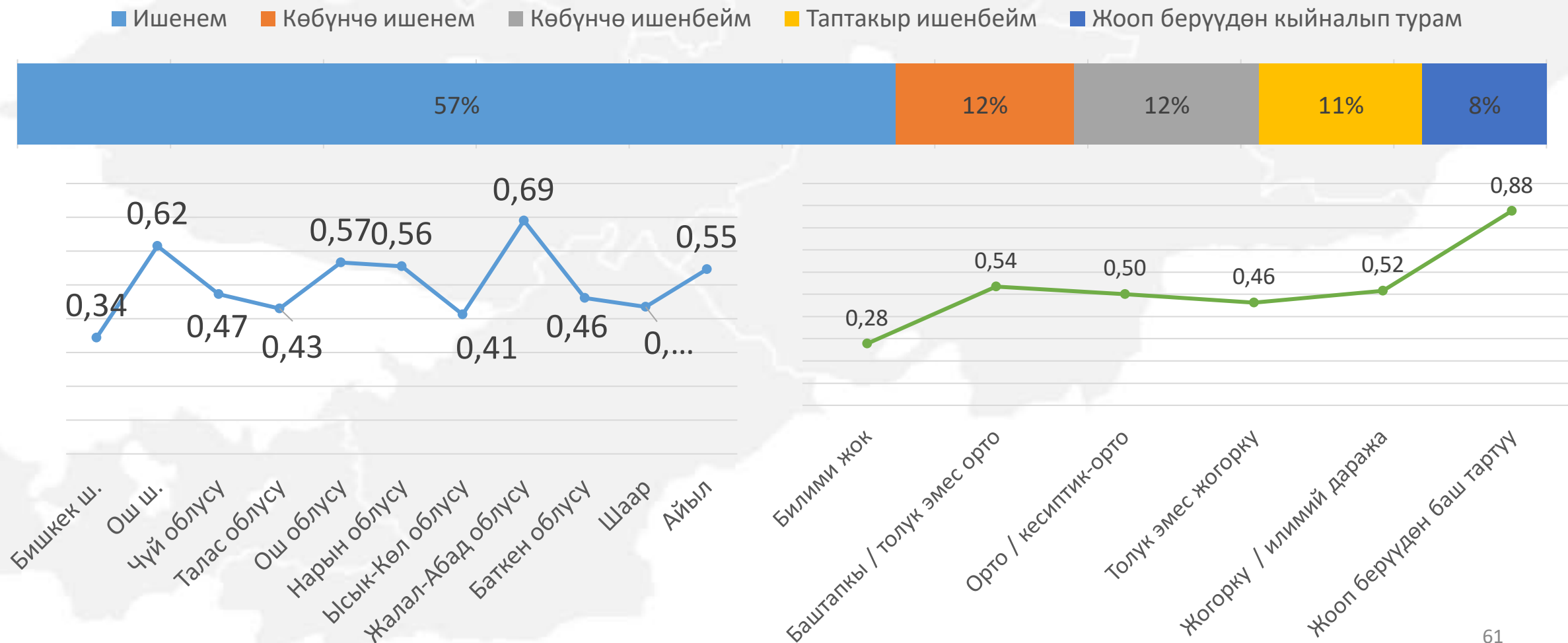
Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Агитаторлорго коркутуу, кысым көрсөтүү болгон эмес деген калктын ишеним индекси

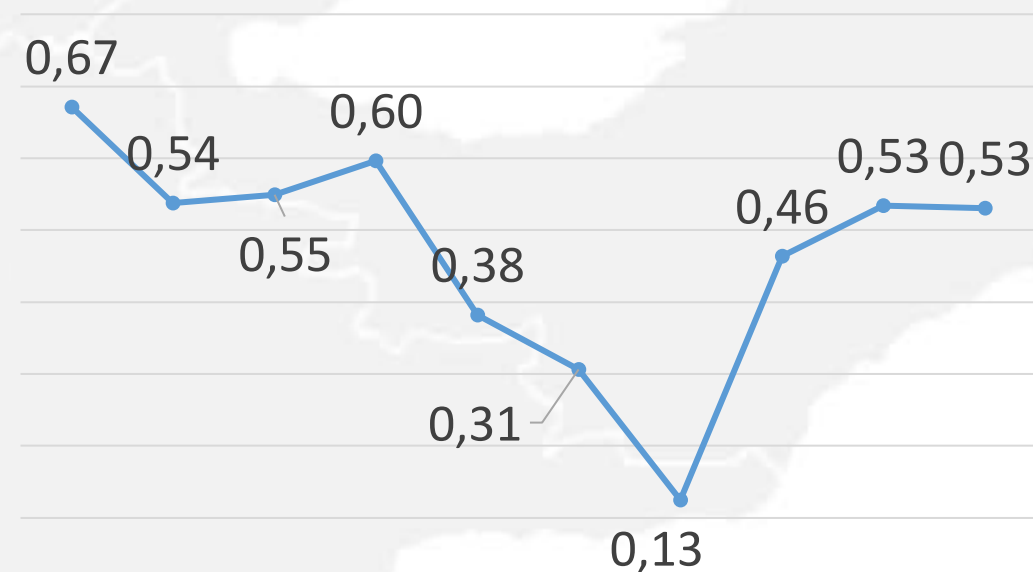
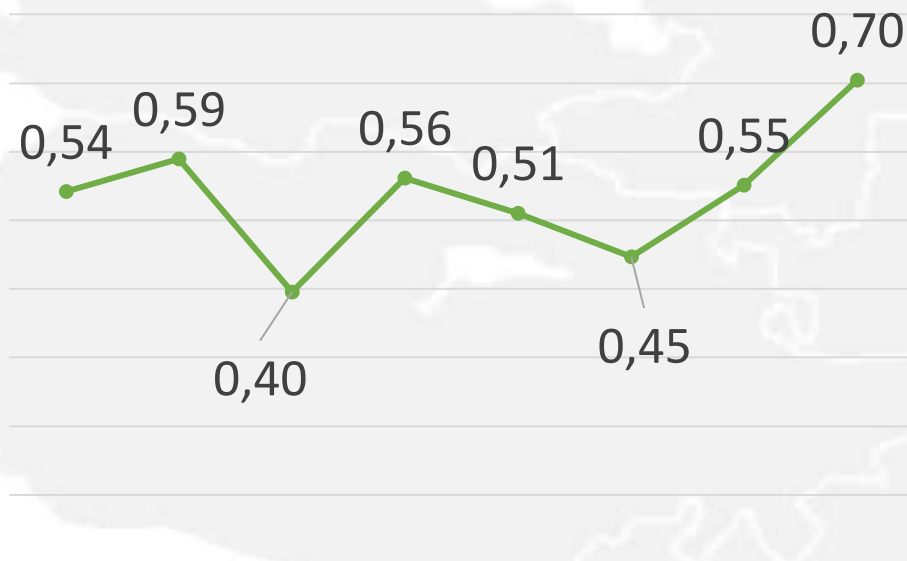
Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

Агитаторлорго коркутуу, кысым көрсөтүү болгон эмес деген калктын ишеним индекси

Жеке бизнесинин ээси

Мамлекеттик кызматкер/бюджеттик...

Чакан, орто бизнес кызматкери

Жумушсуз/үй кожойкеси

Студент

Пенсионер

Жооп берүүдөн баш тартуу

5 000 сомдон төмөн

001 сомдон 7 000 сомго чейин

7 001 сомдон 10 000 сомго чейин

10 001 сомдон 15 000 сомго чейин

15 001 сомдон 20 000 сомго чейин

20 001 сомдон 30 000 сомго чейин

30 001 сомдон 40 000 сомго чейин

40 001 сомдон ашык

Жооп берүүдөн баш тартуу

Жооп берүүдөн кыйналып турам

Шайлоо комиссиялары өз алдынча жана ачык-айкын чечим кабыл алышты.

Калктын ишеним индекси:

0,56 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттердин ишенимге көбүрөөк ыкташкандыгын көрсөттү.

0,68 – Жалал-Абад жана Баткен облустарынын жашоочулары толук ишенимге жакын.

0,60 – Орто жана кесиптик билимге ээ болгон респонденттер толук ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,83 – Билим деңгээлин атоодон баш тарткан респонденттер толук ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,22 – Билими жок респонденттердин арасында азыраак ишеним байкалат.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Телефондук сурамжылоо "Жалпы иш" коомдук фонду тарабынан 2021-жылдын 3-февралынан 13-февралына чейин жүргүзүлгөн.

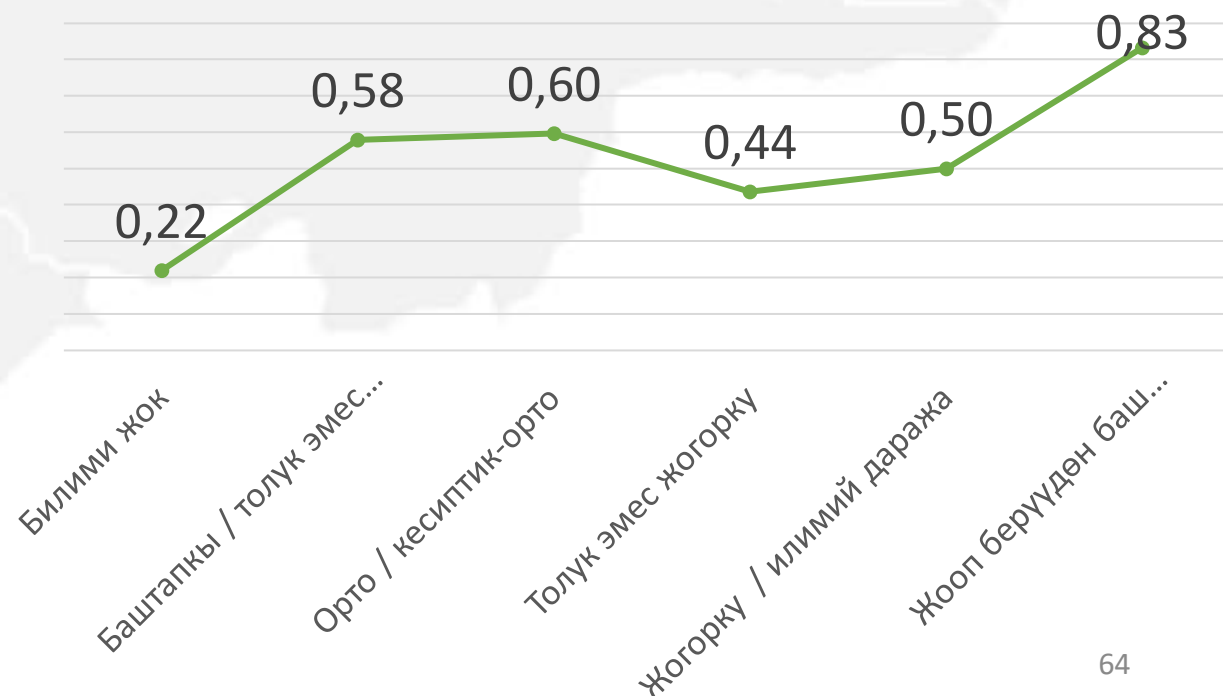
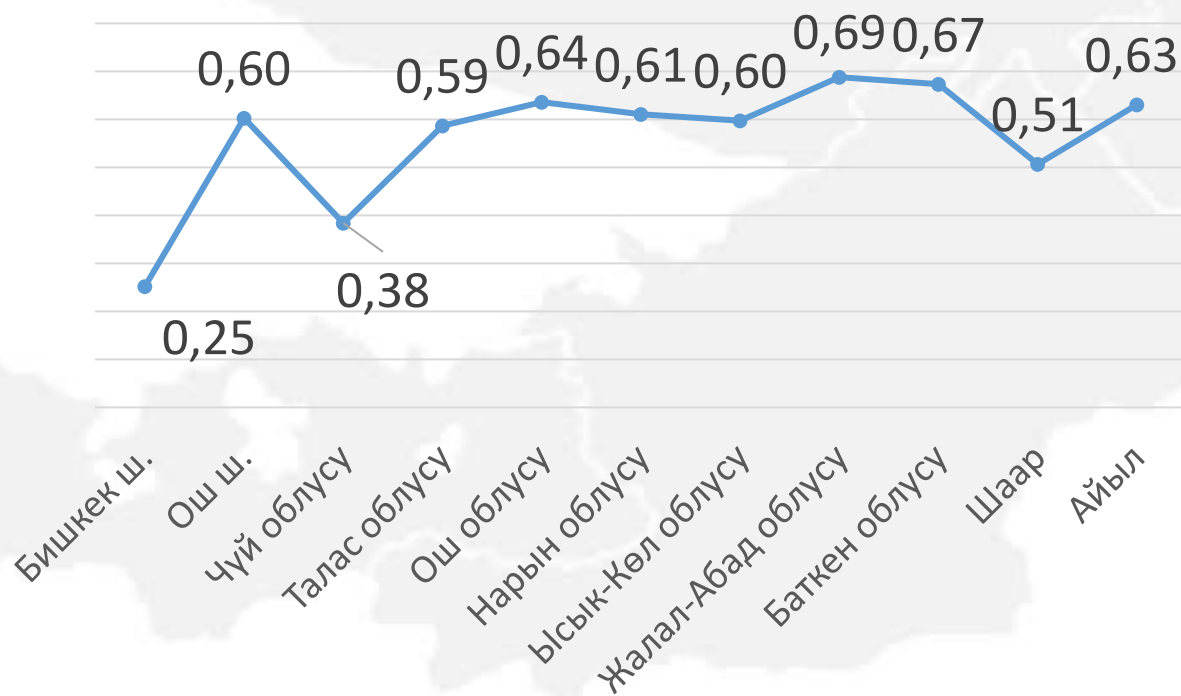
Шайлоо комиссиялары чечимди көзкарандысыз жана ачык-айкын кабыл алгандыгына карата калктын ишеним индекси

Индексин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

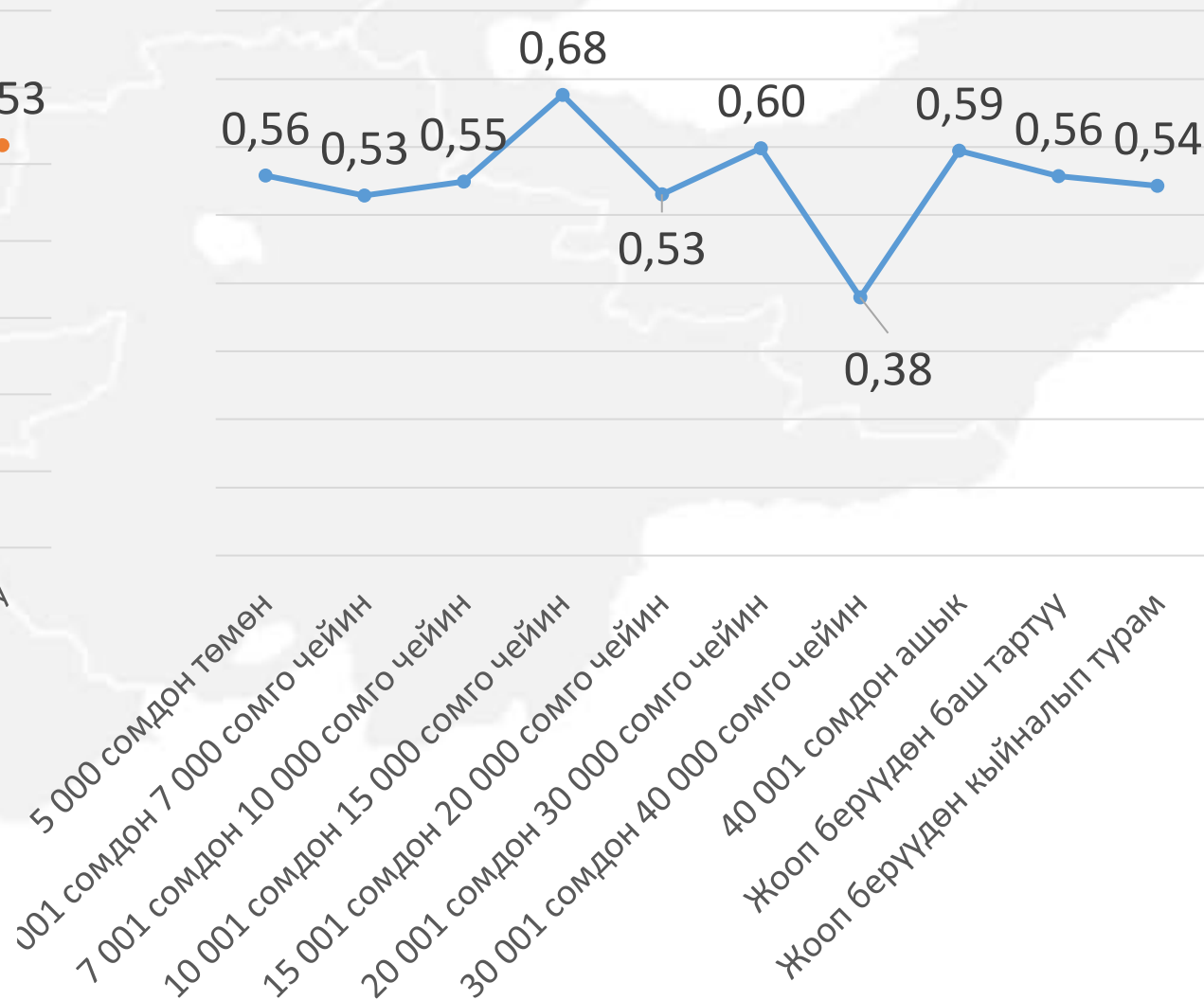
Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Шайлоо комиссиялары чечимди көзкарандысыз жана ачык-айкын кабыл алгандыгына карата калктын ишеним индекси

Бардык мыйзам бузуулар Аймактык Шайлоо Комиссиялар (АШК) тарабынан объективдүү жана өз убагында каралды.

Калктын ишеним индекси:

0,35 – Ошондой эле, Чүй облусундагы респонденттердин ишеничине болгон мамилеси байкалган.

0,54 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо көрсөткүчү респонденттердин ишенимге көбүрөөк ыкташкандыгын көрсөттү.

0,73 – Билим деңгээлин атоодон баш тарткан респонденттер ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,24 – Бишкек шаарынын тургундары төмөн ишеним көрсөтүшөт

0,71 – Кирешесинин деңгээли 10 миңден 15 миңге чейин болгон респонденттер абсолюттук ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,68 – Жалал-Абад жана Баткен облустарынын жашоочулары толук ишенимге жакын.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Телефондук сурамжылоо "Жалпы иш" коомдук фонду тарабынан 2021-жылдын 3-февралынан 13-февралына чейин жүргүзүлгөн.

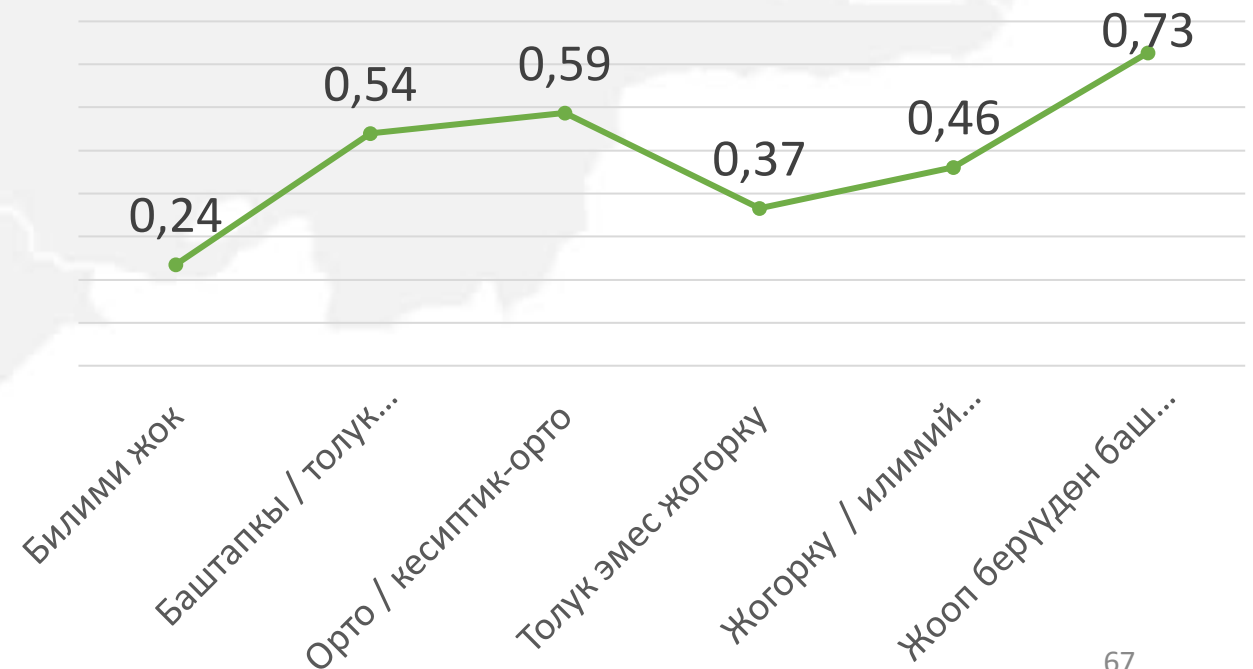
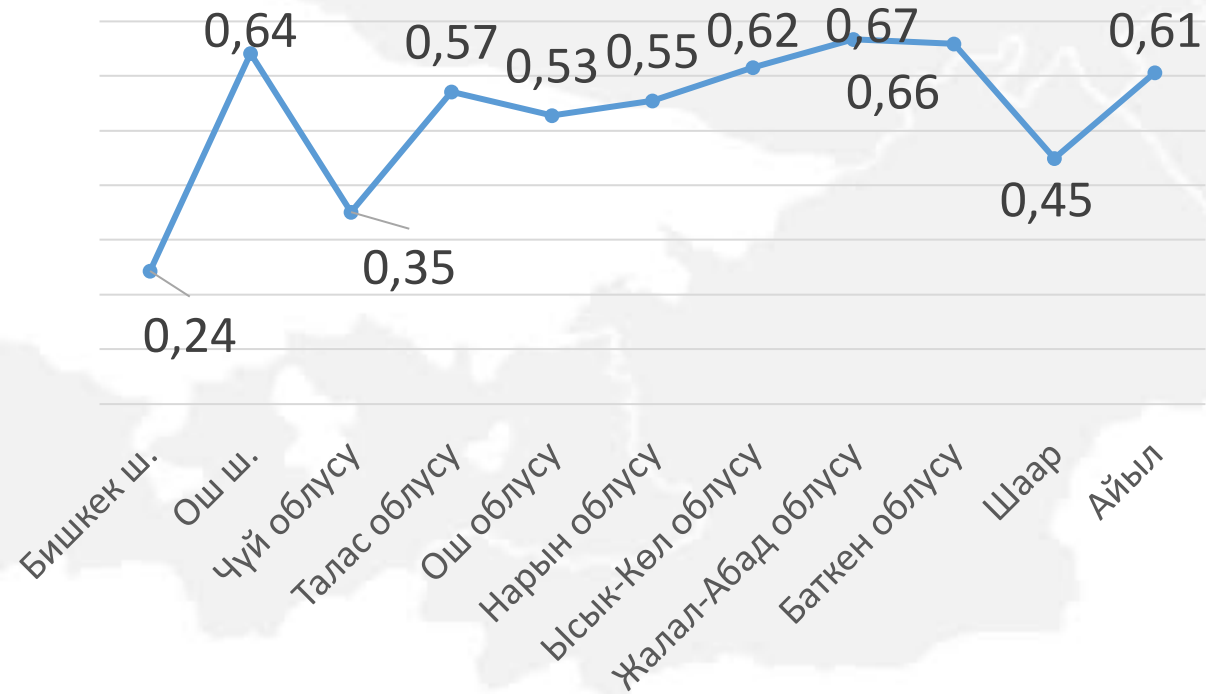
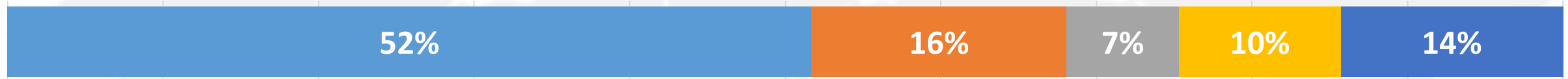
Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды деген калктын ишеним индекси (АШКлар)

Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

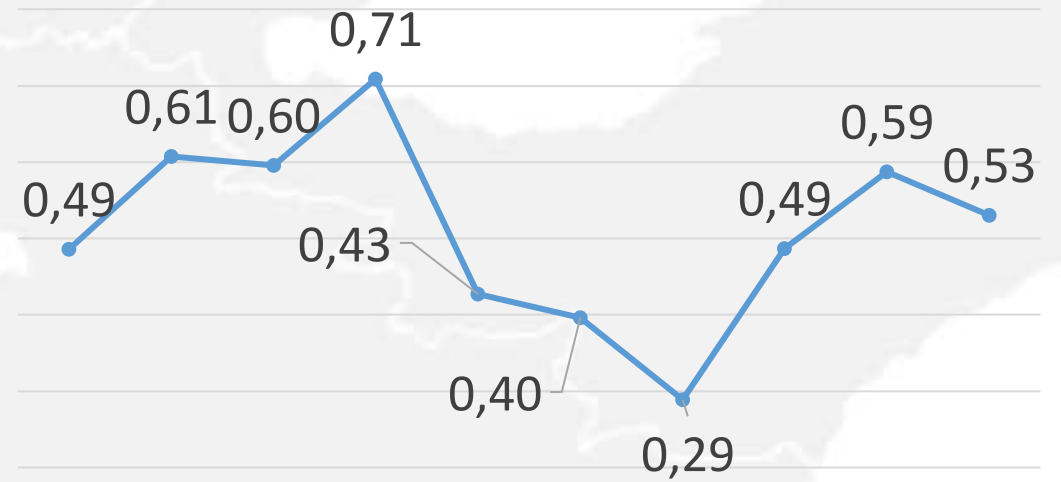
Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды деген калктын ишеним индекси (АШКлар)

**БАРДЫК МЫЙЗАМ БУЗУУЛАР БОРБОРДУК ШАЙЛОО КОМИССИЯСЫ ТАРАБЫНАН (БШК)
ОБЪЕКТИВДҮҮ ЖАНА ӨЗ УБАГЫНДА КАРАЛДЫ.
КАЛКТЫН ИШЕНИМ ИНДЕКСИ:**

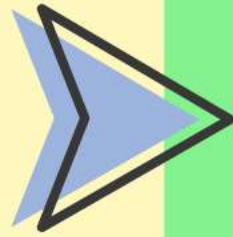
0,53 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо упайы респонденттердин ишенимге көбүрөөк ыкташкандыгын көрсөттү.

0,28 – Бишкек шаарынын жана Чүй облусунун респонденттеринин ишенимдүүлүгү төмөн.

0,65 – Жалал-Абад жана Баткен облустарынын тургундары ишенимге көбүрөөк ыкташат.

0,68 – Кирешеси 10 миңден 15 миң сомго чейинки респонденттер абсолюттук ишенимге көбүрөөк ыкташат.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Телефондук сурамжылоо "Жалпы иш" коомдук фонду тарабынан 2021-жылдын 3-февралынан 13-февралына чейин жүргүзүлгөн.

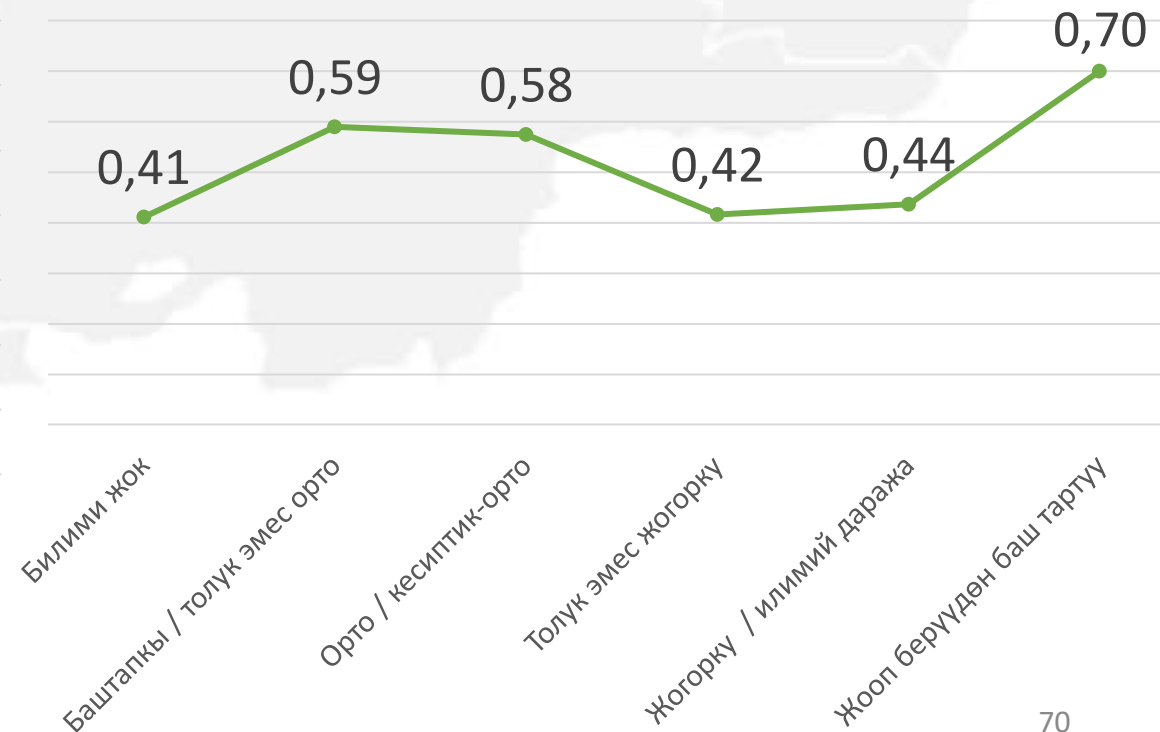
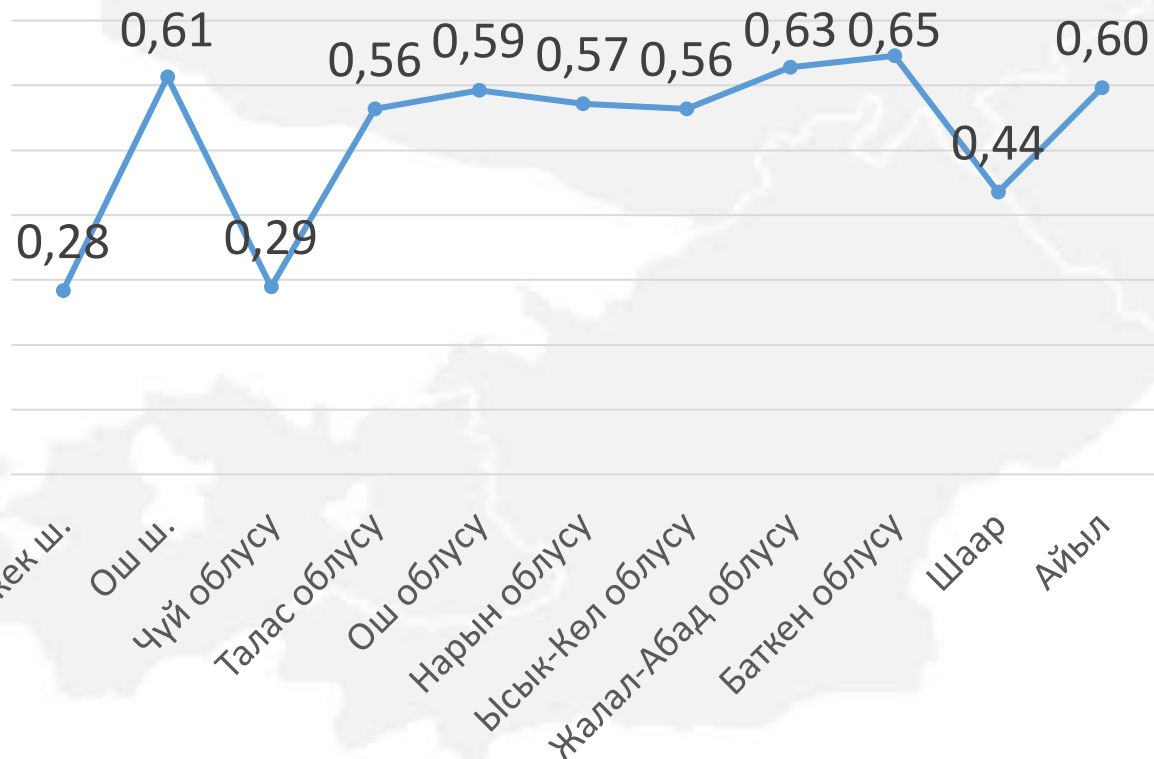
Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды деген калктын ишеним индекси (БШК)

Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

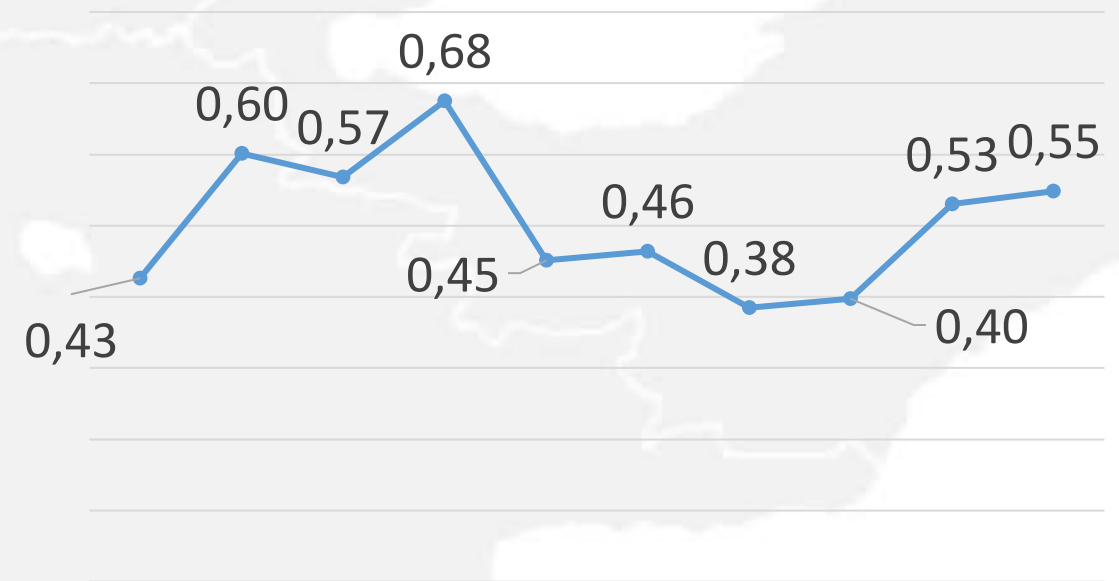
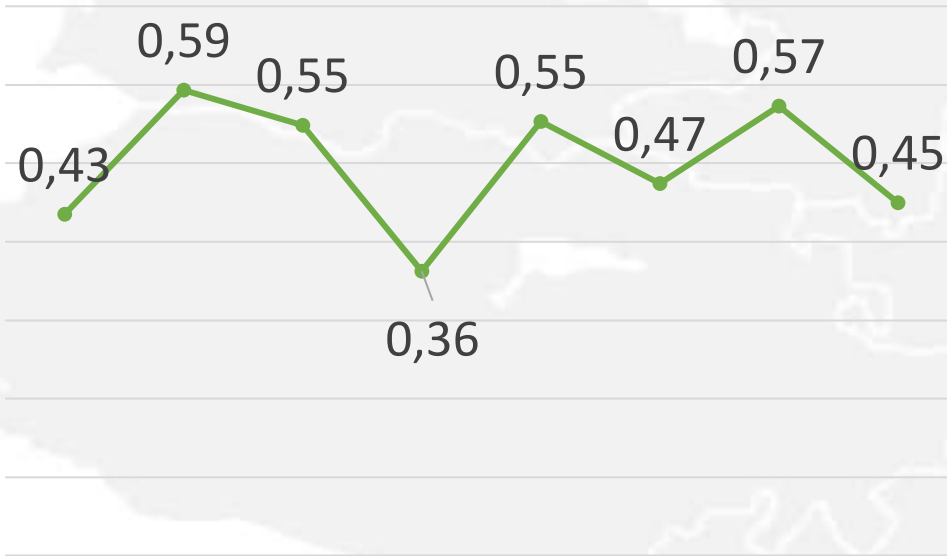
Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды деген калктын ишеним индекси (БШК)

БАРДЫК МЫЙЗАМ БУЗУУЛАР УКУК КОРГОО ОРГАНДАРЫ ТАРАБЫНАН ОБЪЕКТИВДҮҮ ЖАНА ӨЗ УБАГЫНДА КАРАЛДЫ.

КАЛКТЫН ИШЕНИМ ИНДЕКСИ:

0,49 – Өлкө боюнча
ишенимдин орточо
көрсөткүчү
респонденттер
ишенбестикке
караганда ишенимге
көбүрөөк ыкташарын
көрсөттү.

0,27 – Бишкек
шаарынын
респонденттерини
н арасында аз
ишеним байкалган

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо,
ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун
ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо,
ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

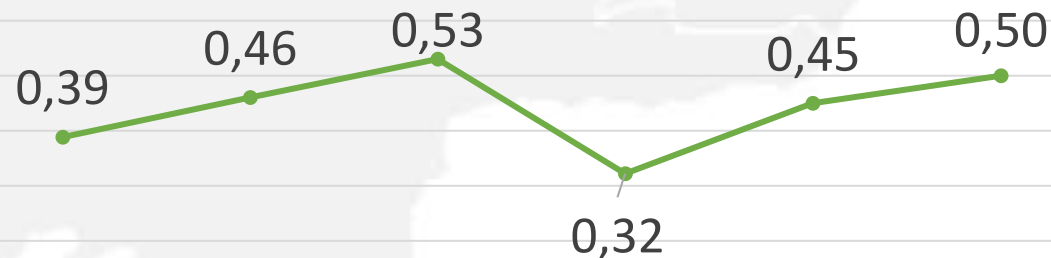
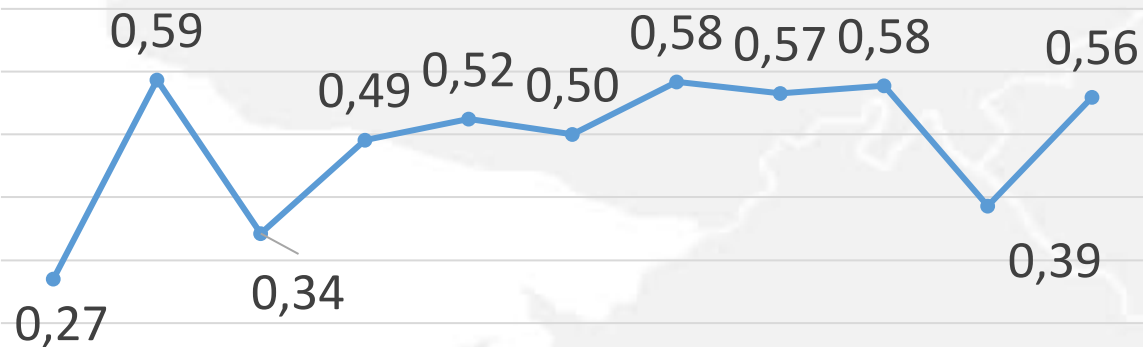
Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды деген калктын ишеним индекси (укук коргоо органдары)

Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

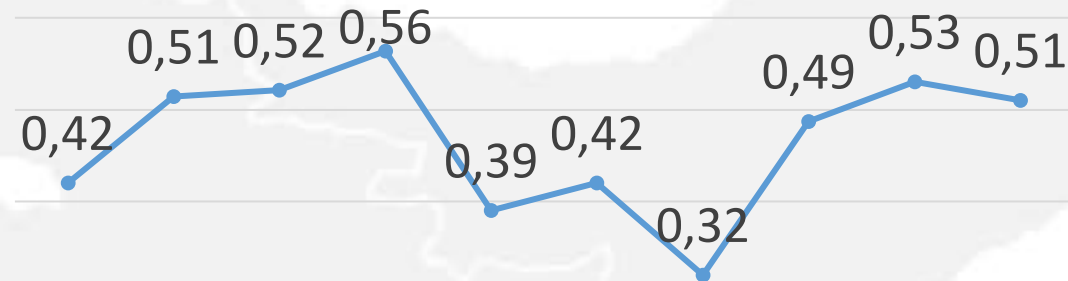
■ Ишенем ■ Көбүнчө ишенем ■ Көбүнчө ишенбейм ■ Таптакыр ишенбейм ■ Жооп берүүдөн кыйналып турам

Бишкек ш. Ош ш. Чүй облусу Талас облусу Ош облусу Нарын облусу Ысык-Көл облусу Жалал-Абад облусу Баткен облусу Шаар Айыл

Билими жок Баштапкы / толук эмес... Орто / кесиптик-орто Толук эмес жогорку Жогорку / илимий даража Жооп берүүдөн баш тартуу

Бардык мыйзам бузуулар объективдүү жана өз убагында каралды деген калктын ишеним индекси (укук коргоо органдары)

Жекө бизнесинин ээси
лекеттик кызматкер/бюджеттик...
Жекө ишкер
Чакан, орто бизнес кызматкери
Жумушсуз/үй кожойкеси
Студент
Пенсионер
Жооп берүүдөн баш тартуу

5 000 сомдон төмөн
001 сомдон 7 000 сомго чейин
7 001 сомдон 10 000 сомго чейин
10 001 сомдон 15 000 сомго чейин
15 001 сомдон 20 000 сомго чейин
20 001 сомдон 30 000 сомго чейин
30 001 сомдон 40 000 сомго чейин
40 001 сомдон ашык
Жооп берүүдөн баш тартуу
Жооп берүүдөн кыйналып турам

Добуш берүүнүн купуялуулугу сакталды.

Калктын ишеним индекси:

0,66 – Өлкө боюнча ишенимдин орточо упайы респонденттердин абсолюттук ишенимге көбүрөөк ыкташарын көрсөттү.

0,49 – Башка региондордун жашоочуларына салыштырмалуу Бишкек шаарында респонденттердин арасында ишенимдүүлүктүн төмөндүгү байкалат.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

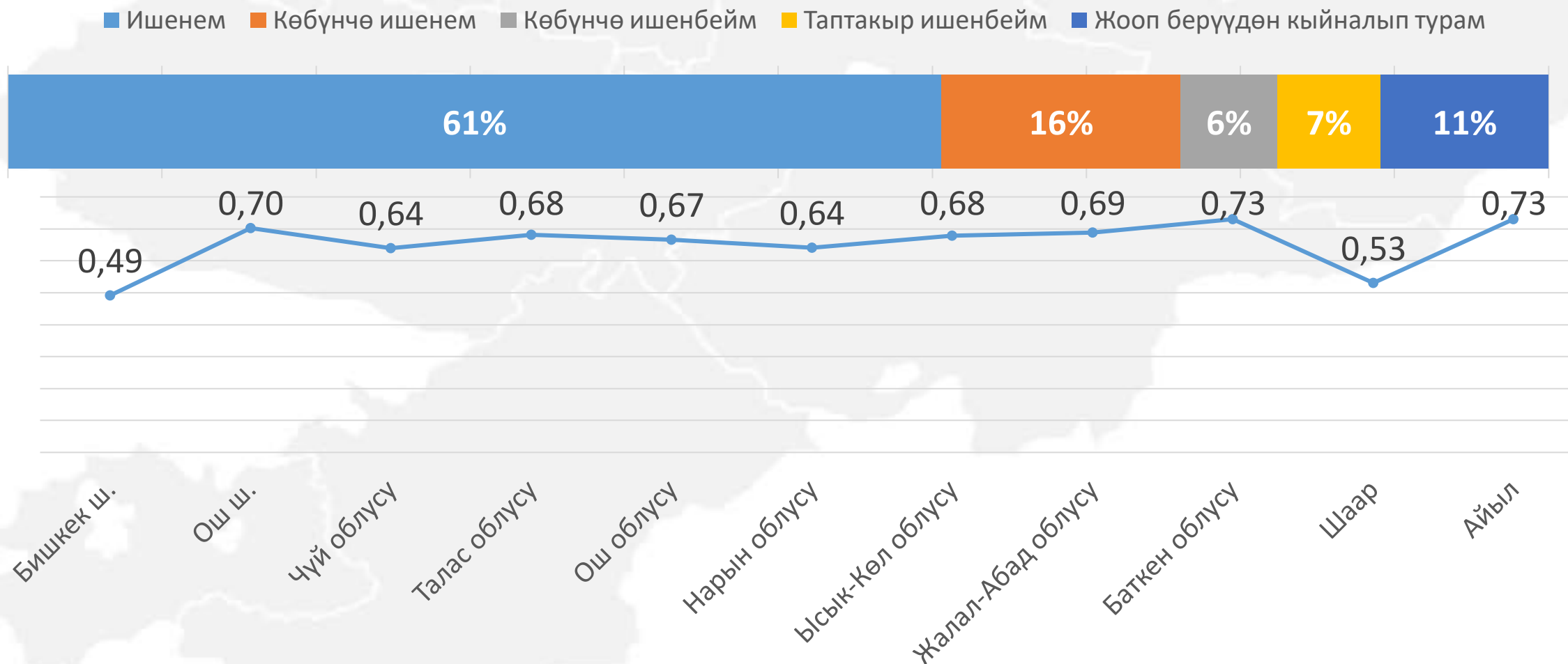
Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Добуш берүүнүн жашыруундуулугу сакталгандыгына карата КАЛКТЫН ИШЕНИМ ИНДЕКСИ

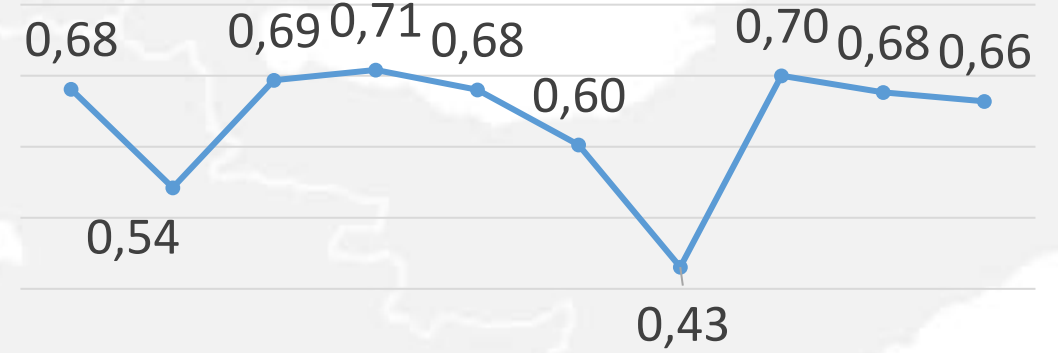
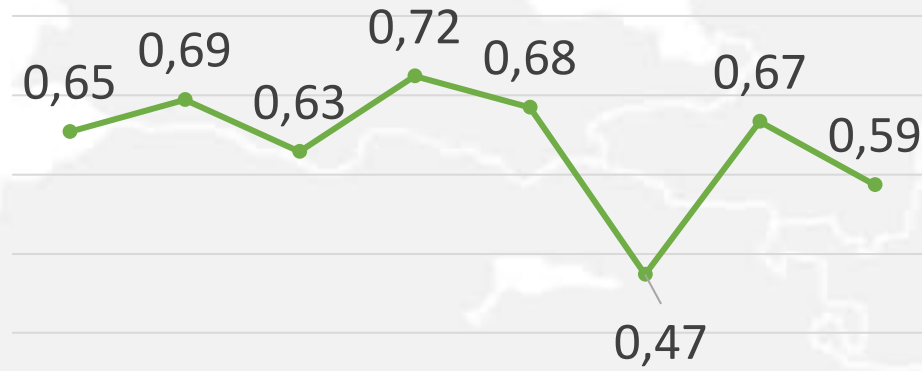
Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

Добуш берүүнүн жашыруундуулугу сакталгандыгына карата калктын ишеним индекси

Жеке бизнесинин ээси
Мамлекеттик кызматкер/бюджеттик...
Жеке ишкер
Чакан, орто бизнес кызматкери
Жумушсуз/үй кожойкеси
Студент
Пенсионер
Жооп берүүдөн баш тартуу

5 000 сомдон төмөн
001 сомдон 7 000 сомго чейин
7 001 сомдон 10 000 сомго чейин
10 001 сомдон 15 000 сомго чейин
15 001 сомдон 20 000 сомго чейин
20 001 сомдон 30 000 сомго чейин
30 001 сомдон 40 000 сомго чейин
40 001 сомдон ашык
Жооп берүүдөн баш тартуу
Жооп берүүдөн кыйналып турам

Шайлоо күнү ачык-айкын жана бурмалоолорсуз өттү. Калктын ишеним индекси:

0,66

– Өлкө боюнча ишенимдин орточо упайы респонденттердин абсолюттук ишенимге көбүрөөк ыкташарын көрсөттү.

0,37

– Башка региондордун жашоочуларына салыштырмалуу Бишкек шаарында респонденттердин арасында ишенимдүүлүктүн төмөндүгү байкалат.

·Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

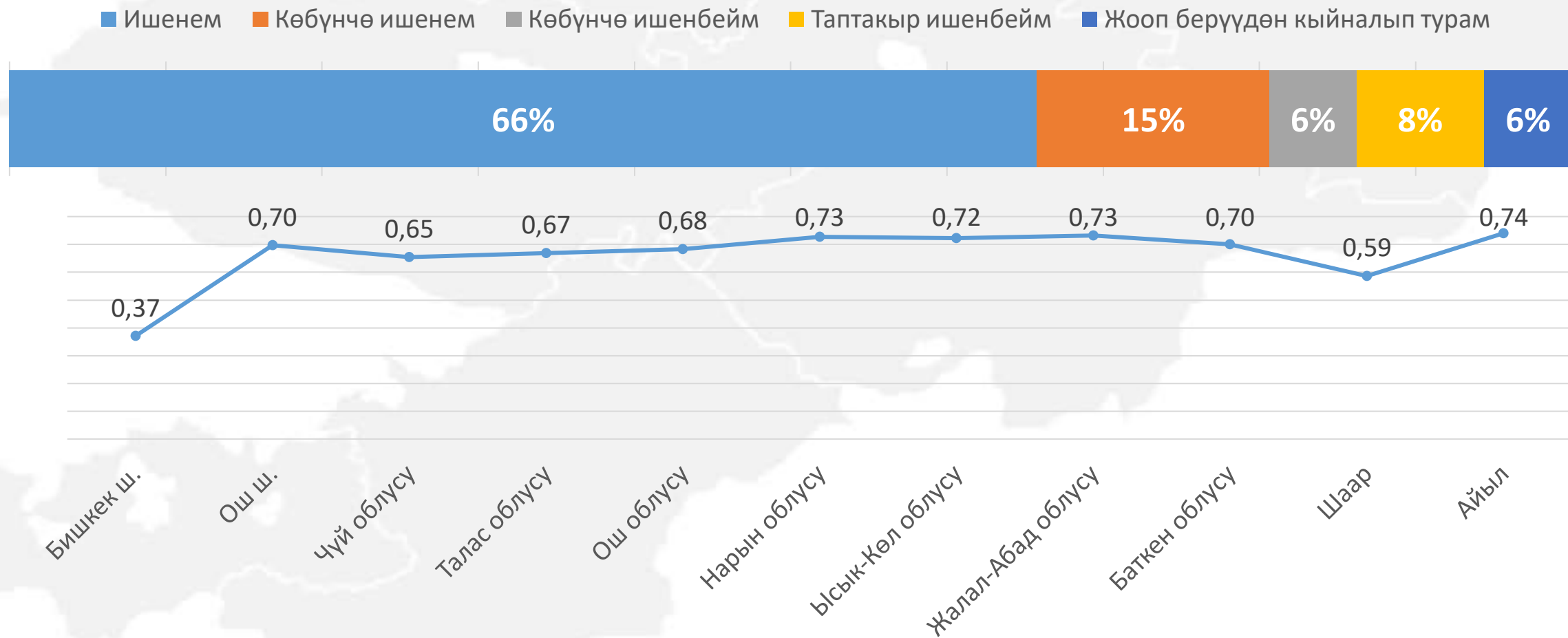
Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Добуш берүү күнү ачык-айкын жана бурмалоосуз өттү деген калктын ишеним индекси

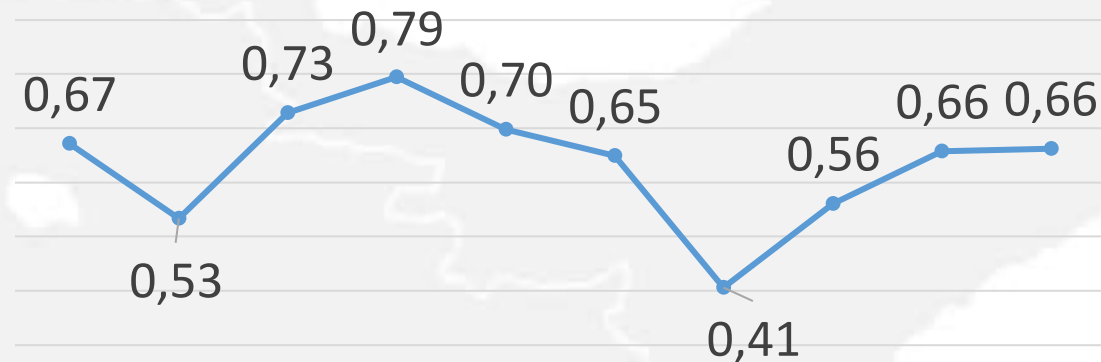
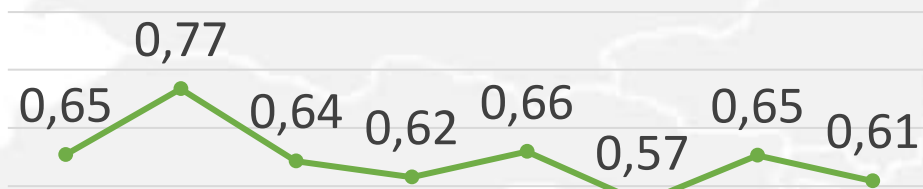
Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

Добуш берүү күнү ачык-айкын жана бурмалоосуз өттү деген калктын ишеним индекси

Жеке бизнесинин ээси
Амлекеттик кызматкер/бюджеттик...

Жеке ишкер
Чакан, орто бизнес кызматкери

Жумушсуз/үй кожойкеси
Студент

Пенсионер
Жооп берүүдөн баш тартуу

5 000 сомдон төмөн
5 001 сомдон 7 000 сомго чейин

7 001 сомдон 10 000 сомго чейин
10 001 сомдон 15 000 сомго чейин

15 001 сомдон 20 000 сомго чейин
20 001 сомдон 30 000 сомго чейин

30 001 сомдон 40 000 сомго чейин
40 001 сомдон ашык

Жооп берүүдөн баш тартуу
Жооп берүүдөн кыйналып турам

**Добуш берүүнүн жыйынтыктары шайлоочулардын
эркин билдирүүсүн чагылдырат.
Калктын ишеним индекси:**

– Өлкө боюнча респонденттердин ишениминин орточо көрсөткүчү жетишээрлик жогору.

Орточо көрсөткүч (+1) канчалык жакын болсо, ишеним деңгээли ошончолук жогору болот

(0 гө) жакын көрсөткүчтөр оң жана терс баалоонун ортосунда кыйынчылыктарды жаратат

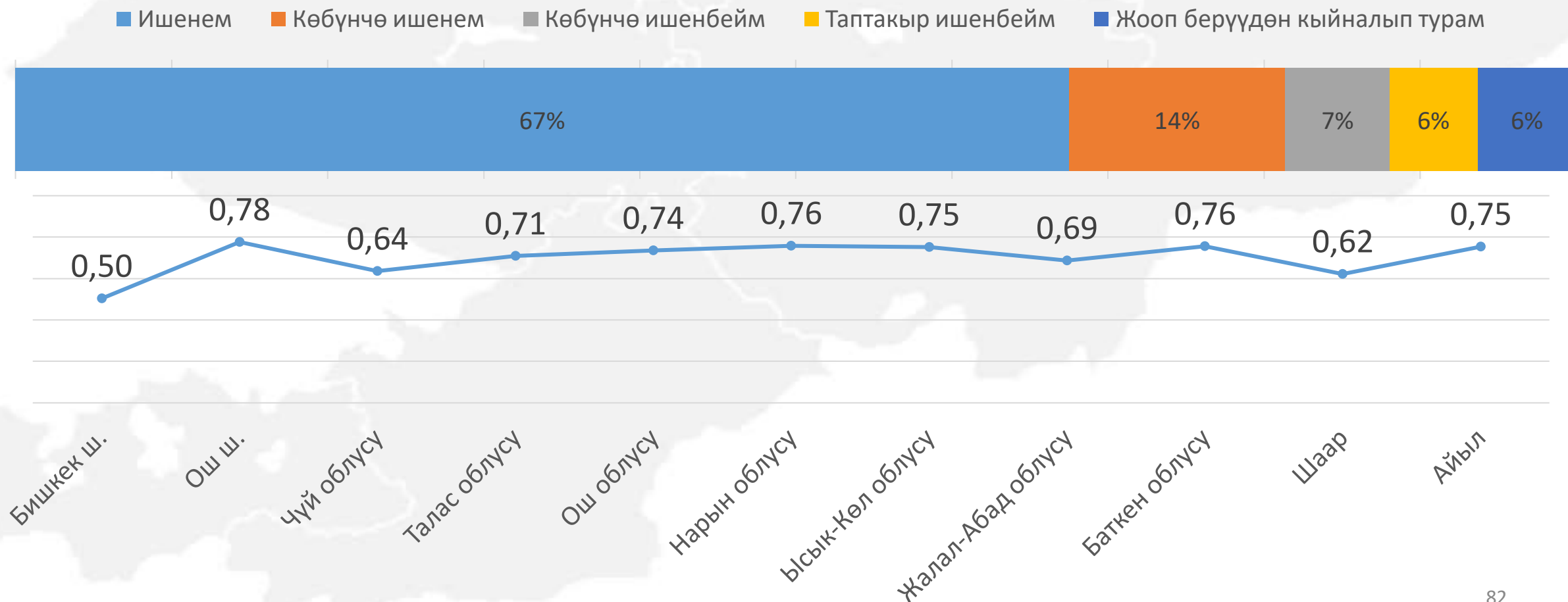
Орточо көрсөткүч (-1) канчалык жакын болсо, ишенбөөчүлүк деңгээли ошончолук жогору болот

Добуш берүүнүн жыйынтыктары шайлоочулардын эркин чагылдырган деген калктын ишеним индекси

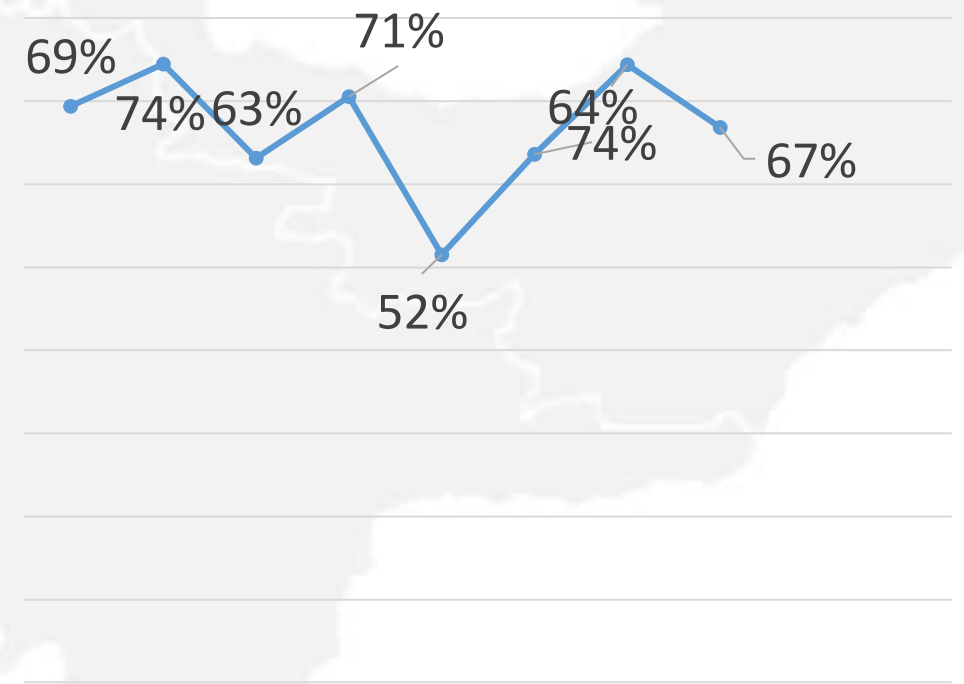
Индекстин жыйынтыгы упай түрүндө көрсөтүлгөн.

Ишенич канчалык жогору болсо, алынган упайлар (+1) жакын.

Ишенич канчалык төмөн болсо, алынган упайлар (-1) жакын.

Добуш берүүнүн жыйынтыктары шайлоочулардын эркин чагылдырган деген калктын ишеним индекси

Жеке бизнесинин ээси
Мамлекеттик кызматкер/бюджеттик...
Чакан, орто бизнес кызматкери
Жумушсуз/үй кожойкеси
Студент
Пенсионер
Жооп берүүдөн баш тартуу

От 7 001 до 10 000 сом
От 10 001 до 15 000 сом
От 15 001 до 20 000 сом
От 20 001 до 30 000 сом
От 30 001 до 40 000 сом
Более 40 001 сом
Отказ от ответа
Затрудняюсь ответить

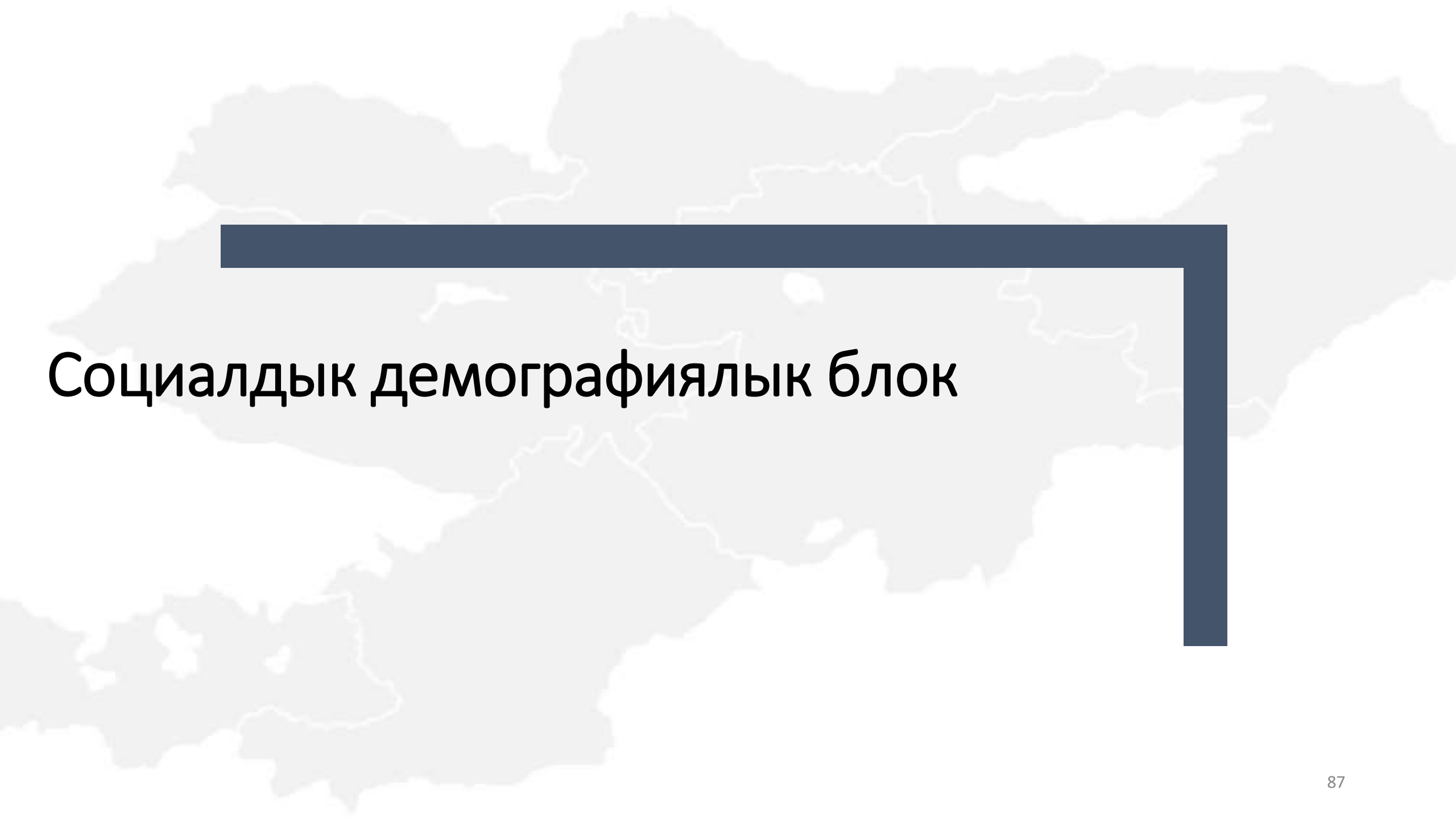
Методология

Методология

- Респонденттердин сурамжылоосу негизги байланыш операторлорунун (O!, Megascom, Beeline) мобилдик номерлерине телефондон сурамжылоо аркылуу жеке интервью ыкмасында өткөрүлдү. Социологиялык изилдөө Кыргыз Республикасынын бардык облустарында жүргүзүлдү.
- Изилдөөнү жүргүзүү жана алынган натыйжаларды бүткүл Генералдык жыйындыга экстраполяциялоо үчүн Кыргыз Республикасынын 18 жаштан өйдө курактагы 1203 тургунунан түзүлгөн тандоо өлчөмү эсептелген. Тандоонун белгиленген өлчөмү жетиштүү болуп саналат жана 95% ишенимдүү ыктымалдыкта Генералдык жыйындынын деңгээлинде $\pm 2,8\%$ тактык менен корутунду чыгарганга мүмкүндүк берет. Ишенимдүү ыктымалдыгы кокустан айтылган жооп канчалык ыктымалдыкта ишенимдүү интервалына туура келээрин көрсөтөт. Ишенимдүү интервалын каталык катары түшүнүүгө болот, ал жооптор түшө турган тандалган чекиттен эки тарабына тең бөлүштүрүүнүн ийри сызыгынын керилүүсүн келтирет.
- Изилдөөнү жүргүзүү үчүн стратифицирленген тандоо курулган. Бишкек жана Ош шаарын кошкондо 9 страта бөлүнүп алынган. Генералдык жыйынды катары Улуттук статистика комитетинин жана Борбордук шайлоо комиссиясынын 2020-жылга маалыматтарына ылайык Кыргыз Республикасынын 18 жаштан жогору курактагы калкы алынган.
- Страталар ортосунда адамдардын санын бөлүштүрүүдө тандоонун тең чоңдуктагы/пропорциясыз бөлүштүрүлүшү тандалды. Тандоонун мындай бөлүштүрүлүшү калкынын саны аз болгон страталардагы респонденттердин жетишсиз санын көбөйтүүгө мүмкүндүк берди.
- Тең чоңдуктагы тандоону колдонууда маалыматтарды топтогондон кийин пропорционалдуу өлчөө процедурасы жүргүзүлдү, ал тең чоңдуктагы тандоону жетишсиз көрсөтүлгөн байкоолорду оордотуу менен жана ашыкча көрсөтүүлөрдү жеңилдеткен Генералдык жыйындыга жакын кылып коррективдөөгө мүмкүндүк берди.

Респонденттерди кокустан тандоо

- Ар бир стратанын (облустун) ичинде кокустук сандарды генерациялоо аркылуу респонденттерди жөнөкөй кокустан тандоо жүргүзүлгөн. Кокустук сандар электрондук түрүндө генерирленип, мобилдик байланыштын түрдүү операторлорунун абоненттеринин кокустук телефон номерлерине түзүлгөн.
- Интервьюлар кыргыз, орус, өзбек тилдеринде жүргүзүлгөн.

Социалдык демографиялык блок

Социалдык демографиялык көрсөткүчтөр

Жашаган облусу

- Бишкек ш. (n=211)
- Ош ш. (n=59)
- Чүй облусу (n=184)
- Талас облусу (n=47)
- Ош облусу (n=241)
- Нарын облусу (n=52)
- Ысык-Көл облусу (n=93)
- Жалал-Абад облусу (n=223)
- Баткен облусу (n=95)

Калктуу конуштун түрү

- Шаар (n=261)
- Айыл (n=677)

Билими

- Билими жок (n=21)
- Баштапкы / толук эмес орто (n=45)
- Орто / кесиптик-орто (n=732)
- Толук эмес жогорку (n=60)
- Жогорку / илимий даража (n=3428)
- Жооп берүүдөн баш тартуу (n=17)

Респонденттин жашы

- 18-29 жаш (n=348)
- 30-39 жаш (n=293)
- 40-49 жаш (n=207)
- 50-59 жаш (n=180)
- 60-69 жаш (n=120)
- 70 жаш жана андан улуу (n=55)

Жынысы

- Эркек (n=571)
- Аял (n=632)

Үй-бүлөлүк киреше

- 5 000 сомдон төмөн (n=76)
- 5 001 сомдон 7 000 сомго чейин (n=76)
- 7 001 сомдон 10 000 сомго чейин (n=85)
- 10 001 сомдон 15 000 сомго чейин (n=94)
- 15 001 сомдон 20 000 сомго чейин (n=95)
- 20 001 сомдон 30 000 сомго чейин (n=85)
- 30 001 сомдон 40 000 сомго чейин (n=33)
- 40 001 сомдон жогору (n=44)
- Жооп берүүдөн баш тартуу (n=211)
- Жооп берүүдөн кыйналып турам (n=404)

Кесиптик иш багыты

- Жеке бизнесинин ээси (n=26)
- Мамлекеттик кызматкер/бюджеттик чөйрөнүн кызматкери (n=195)
- Жеке ишкер (n=279)
- Чакан, орто бизнес кызматкери (n=138)
- Жумушсуз/үй кожойкеси (n=301)
- Студент (n=86)
- Пенсионер (n=151)
- Жооп берүүдөн баш тартуу (n=27)

Биздин байланыштар

- Кыргыз Республикасы, Бишкек ш., Токтогул көч., 141/1. Телефон: 0(312) 979205
- Сайт: www.commoncause.kg
- SMM: www.instagram.com/commoncause312 | www.facebook.com/commoncause312 | <https://twitter.com/commoncause312>